

Tri velike malenkosti.

Velike malenkosti, — kako gre pa to skupaj? Kar je veliko, ni malo; in kar je malo, ne more biti veliko. Tako boste rekli.

In vendar: velike malenkosti. Sveto pismo namreč pravi: »Kdor malenkosti prezira, bo v velikem propadel« (Prid. 19. 1); nasproti pa trdi: »Kdor je zvest v malem, bo zvest tudi v velikem.« (Luka 16, 10.) In zopet: »Blagor ti, dobri hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil.« Taki zvesti hlapci so bili vsi svetniki. Ravno ker so na male reči zvesto pazili, so dosegli veliko stopinjo popolnosti. Natančnost v malem stori človeka velikega.

Te besede zato kot uvod naprej pošiljam, ker bi utegnil kdo reči, da to, o čemer mislim tukaj pisati, to so malenkosti, o katerih ni vredno toliko govoriti in nanje take važnosti pokladati. In vendar se meni zdé važne, zelo važne.

Katere malenkosti pa?

To so tri reči, tri pomanjkljivosti, tri nape, katere že dolgo čutim, oziroma pogrešam pri našem ljudstvu in pri naši službi božji. — Katere so to? 1. Glasna molitev v cerkvi; 2. glasno petje; 3. poklekovanje pred svetim Rešnjim Telesom.

Začnimo najprvo z zadnjim, kar je najvažnejše! Kadar pride naš človek v cerkev — tudi če se šteje za dobrega kristjana — tedaj malo upogne svoje koleno ali pa tudi

obe, ali kakor pravimo: malo pocincne, in s tem misli, da je Bogu že dosti veliko čast dal. Kaj več storiti, bi se reklo, preveč ponižati se pred Bogom. Seveda mnogokrat se pa tudi to ne stori. Fantje gredo skoz cerkev v zvonik ali gredo na kor, ne da bi dali od sebe kako znamenje spoštovanja do Najsvetejšega. Vselej me boli, kadar vidim take prizore. Kje imajo ti ljudje vero, se vprašam. Ti ljudje, ki leté tako skozi cerkev, vidijo v cerkvi pač klopi, prižnico, spovednice, vidijo tudi oltarje in na njih svetnike. Za vse to je dosti, menijo, da se odkrijejo. Tistega pa, ki je središče vse cerkve, živega Boga, pred katerim vse drugo izgine, tistega pa ne vidijo, in kakor kaže, tudi ne slutijo. Smejaje in z ropotom leté skozi cerkev. Kje je vera?

In oni, ki malo pocincajo, kaj razodevajo? Imajo vero, a ta vera je daleko prešibka in premrtva. In to je žalostno. Ta malenkost poklekovanja mi je jasna pa žalostna priča, da je v ljudeh premalo vere v najsvetejšo in najslajšo skrivnost svete vere, skrivnost milostipolnega bivanja učlovečenega Boga v naši sredi. Če ima človek živo vero, če je prešinjen, prepričan o pričujočnosti božji, ali ga je treba šele učiti in komandirati, kako naj poklekne? Ali se ne zgrudi sam na tla v zavesti svoje revščine in nizkosti pred Veličastvom božjim? Ako se moramo pred visokimi gospodi globoko pri-

klanjati, je to, da pred Bogom z enim kolenom do tal pokleknemo, najmanj, kar moremo Bogu časti skazati. Če je Mojzes moral zakriti svoje obličje in sezuti svoje čevlje, če angeli trepečejo pred njim, pa bi mu uboga stvarica človek ne dal te male časti, da se ponižno do tal skloni pred njim? In ta priklon ne sme biti prenegel, previhrav, ampak spoštljiv, s pogledom na tabernakel in s primernimi občutki v srcu. Tak priklon je predpisan od Cerkve, in sicer kakor za duhovnika, tako za vse vernike. Kadar je pa sv. Rešnje Telo izpostavljeno, takrat je pa predpisano, poklekniti z obema kolenoma do tal in z životom se prikloniti. Ampak kaj takega storiti, to se zdi večini naših ljudi kar prestrašno in popolnoma nemogoče.

Kjerkoli sem bival, povsod sem skušal to pobožno navado vpeljati, a popolnoma se nikjer ni posrečilo. — Kaj mora vendar tako težkega biti, to malenkost storiti, to maleno čast Bogu dati? Kako se morajo ljudje pogostokrat pri delu sklanjati in poniževati! Morajo se plaziti po kolenih, spenjati, zvijati, upogibati na vse strani. In vse to zlahka store. Kaj mora vendar tako težkega biti, prikloniti se ravno pred Bogom?

En izgovor je ozir na obleko, da se ne pomaže; pa ta izgovor ne velja dosti; drugi vzrok je navada, katere se ljudje prekrčevito drže; tretji je strah ali sramovanje pred ljudmi, češ, kaj bodo drugi rekli ali mislili; nazadnje je pa tudi — povejmo odkritosrčno — človeški napuh, ki ima v vsakem srcu svoj kotiček. In tisti, ki je sam o sebi rekel: »če predme padeš in me moliš«, tisti menda človeka podpihuje in mu šepeta na uho: češ, kaj boš to! tega ni treba! saj časih tudi ni bilo tega itd.

Malenkost, v resnici malenkost! — Pa ravno ker je malenkost, bi se lahko storilo. Ko bi se od ljudi zahtevale stvari, ki zahtevajo res kaj žrtev, bi bilo težje pričakovati

od njih, da jih storé; ker se pa želi samo malenkost, naj bi jo vendar storili.

Malenkost, v resnici malenkost! — Pa vendar, če bi kdo prišel v cerkev pa videl, da vsi ljudje tako lepo poklekajo pred Najsvetejšim, da nobeden ne sede v klop, preden ni na ta mal in priprost način počastil Boga v presv. Zakramentu — kaj si bo mislil, kaj bo rekel o teh vernikih, o taki župniji? Rekel bo: »Tu so pa ljudje lepo naučeni; tu je živa vera, tu je prava pobožnost doma.« Iz malenkosti bo sklepal na veliko, in po pravici.

Če bomo mogli kdaj med našim ljudstvom to lepo in lahko navado splošno vpeljati, smelo rečem: storili bomo veliko za povzdigo pobožnosti. Oživila bo vera in ž njo spoštovanje in ljubezen do zakramentalnega Boga. Naše ljudstvo bo storilo s to malenkostjo velik korak naprej v dobrem.

In želeli je, da bi se to splošno vpeljalo.

Vse pa kaže, da se bo to dalo doseči le polagoma. In kakor pri vseh dobrih navadah, če pri drugih ne gre, je treba z mladim rodом začeti. Otroci predvsem se morajo tako navaditi; paziti pa je treba nanje, da te navade nikoli ne opuste. Ko se pa človek enkrat dobro privadi, mu preide takorekoč v naravo, in ne mogel bi skoro v cerkev priti ali jo zapustiti, da bi tega ne storil. —

Pa tudi odraslim je to lahko, če imajo le dobro voljo. Zato naj bi se te lepe navade oprijeli vsaj vsi »bogoljubovci«, če hočejo res bogoljubni biti. Zlasti pa smemo in moramo to zahtevati od Marijinih družabnikov. Kakor v vseh rečeh, tako naj tudi v tej malenkosti dajejo drugim, celi fari, dober zgled. S tem bodo družbe dokaj pripomogle k povzdigi krščanskega življenja v svojem kraju.

O drugih malenkostih prihodnjič.

Krvava žrtev.

V Parizu imajo navado, da dajejo vsako leto lepe nagrade za junaške, izredne čine. Leta 1886. sta dobila to nagrado dva zakonska. Njun otrok si je po neprevidnosti silno opeknel želodec. Zdravniki so odločili, da se mora otroku kri vcepiti; le tako bi mogli rešiti otroku življenje. Kaj storita ljubeča roditelja? Oče si je dal petkrat puščati kri, ki so jo vbrizgnili v žile otrokove; v isti namen si je tudi mati dala puščati kri dvaindvajsetkrat. Tako sta oče in mati po preteku štirinajstih žalostnih mesecev otroku rešila življenje.

Kako je pač otrok, ko je odrasel, čislal in ljubil svoje starše, ki so ga rešili z lastno krvjo! Mi pa smo bili odrešeni z dragoceno krvjo Jezusa Kristusa. Ta presveta Kri se pretaka vsak dan v tisočih kelihih v odrešenje sveta ter za odpuščenje naših grehov; v vsakem sv. obhajilu jo zavžijemo; ona ozdravlja in krepi naše bolne duše ter jih dela sposobne za večno življenje. Naš Gospod Jezus Kristus nam ni dal svoje presv. Krvi le dvaindvajsetkrat, kakor ona pariška mati, dal in daroval jo je za nas že tolikokrat! Zato se pač spodobi, da to dragoceno sv. Kri visoko čislamo. Iz tega vzroka tudi sveta Cerkev dvakrat v letu praznuje praznik sv. Rešnje Krvi, namreč četrti petek v postu in prvo nedeljo v mesecu juliju, kateri mesec je cel posvečen dragoceni Krvi Kristusovi.

Kako koristno da je častiti presv. Kri Jezusa Kristusa ter jo darovati nebeškemu Očetu, je pokazal nekoč Gospod sam na jasen način blaženi Magdaleni Paciški. Ravno takrat so žugale njenemu rojstnemu mestecu Florenci strašne šibe božje; prosila je iskreno,

naj jo Bog razsvetli, kako bi mogla utolažiti jezo božjo; nato je videla sledečo vizijo: Prišli so vsi zavetniki mesta florentinskega z neštevilnimi drugimi svetniki pred prestol sv. Trojice; vsak izmed teh je prosil, naj Vsemogočni odpusti ljudem in jim prizanesi. Toda uslišani niso bili. Za njimi so stopili pred prestol angeli varuhi grešnikov, ki so izzivali srd božji; tudi ti so prišli zastoj. Naposled so angeli Bogu predstavili vse še na zemlji živeče pravične, ki so klicali tudi po usmiljenju ter so Večnemu ponudili drag mu dar: darovali so mu namreč sv. Kri, ki jo je njegov Sin prefil za ljudi, in glej! ta sveta Kri je ganila razžaljenega Očeta, da je prošnje uslišal ter ljudstvu prizanesel.

Kdo ume ceno presvete Rešnje Krvi? Sv. Ambrož jo imenuje: »zlato neprecenljive vrednosti«; sv. Tomaž Akvinski jo zove: »ključ do nebeških zakladov«; sv. Krizostom jej da pridevek: »izveličanje duš«; sv. Bernard pravi, da je sveta Rešnja Kri »tromba, katere glas oznanja usmiljenje in milobo«. Častiti služabnik božji, Gašpar Buffalo, ustanovnik misijonarjev svete Rešnje Krvi, je vedno povdarjal, da se najuspešnejše odvrata jeza božja s presv. Krvjo Jezusovo; če je že kri jagnjeta Izraelce rešila morilnega angela, kako moč ima še le Kri Sinu božjega!

Skleni, da boš posebno ta mesec z vso ljubeznijo častil presv. Kri svojega Odrešenika pri sv. maši, pred tabernaklom! Moli iz »Večne molitve« večkrat uro v čast presv. Rešnji Krvi! Ponavljaj pogostokrat z o. pustki obdarovano molitev:

»Večni Oče, darujem Ti dragoceno Kri Jezusa Kristusa v zadoščenje za svoje grehe in za potrebe sv. Cerkve.« **Teotim.**

Sveto obhajilo v zedinjenju z Marijo.

Ljubezni klic sv. očeta Pija X. k večkratnemu, celo vsakdanjemu sv. obhajilu je bil v vesoljni Cerkvi z velikim veseljem sprejet in bo prinašal neizmerne sadove, ker sv. obhajilo je vir vseh milosti in vse svetosti. Kar je kruh za telo, to je sveto obhajilo za dušo: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega, in pili Njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« Sv. obhajilo deli in ohrani posebno ono čednost, katera stori iz človeka angelja na zemlji. To uči sv. pismo, uči sv. očetje, uči sv. Cerkev in tudi skušnja. Večkratno sv. obhajilo napolni Cerkev na zemlji z čistimi, deviškimi dušami in nebesa s svetniki. Ono je vino, iz katerega device poganjajo. V pogostem sv. obhajilu zadobi duša milost in moč, najsilnejše skušnjave treh največjih sovražnikov, lastno meso, zlobni svet in satana, premagati. Sveti Mehtildi je bilo razodeto, da če bi človek mogel spoznati, kolike dobrote more zajeti iz sv. obhajila, bi od veselja umrl. Božji Zveličar je rekel častitljivi Mariji Lataste: »Sv. obhajilo je najvzvišenejše dejanje, ki mene najbolj časti, ker je v največje poveličanje moje, Bogu najbolj dopadljivo in ljudem najkoristnejše!« Sv. obhajilo je pojedina, pri kateri angeli strežejo. Mnogo svetnikov je prejelo to nebeško hrano iz angelskih rok; čudežne reči se berejo v njihovih življenjepisih, kako različne milosti so zajemali iz presv. obhajila.

Najizvrstnejše in najizdatnejše sredstvo, sv. obhajilo prav prejemati je, da se Jezusu bližamo v zedinjenju z Marijo. Mi moramo Marijo prositi, naj nas ona spremlja, nas s svojimi čednostmi in svojim zasluženjem olepša, da svojemu Sinu v našem srcu dostojno stanovanje pripravi. Ne smemo pozabiti, da je sv. obhajilo dar Marijin; »ker po Mariji,« pravi sv. Peter Damijan, »uživamo mi vsak dan kruh nebeški, po Njenih prošnjah nas Bog nagiba, da ga prejemamo, in nam dá milost, tudi vredno ga uživati.« Da, to milost vrednega prejemanja sv. obhajila pridobi posebno Marija svojim častilcem. O,

kako bodo sprejeti od Jezusa oni, katere Marija spremlja!

Častiti sestri Mariji Lataste je enkrat rekel božji Zveličar: »Hočeš li pri meni dobro sprejeta biti, tedaj prosi Marijo, da te mi ona predstavi, ali pa se sama predstavi v imenu Marije, in prosi me, da te sprejemem ne zaradi tvojega zasluženja, ampak zavoljo Marije. Kadar ne moreš k meni priti, pa pojdi k Mariji. Prosi Njo, da Ona za tebe prosí, in jaz te bodem z veseljem gledal pri nogah svoje Matere.«

O, kako želi Marija nam pomagati pri sv. obhajilu! Njene najiskrenejše želje v nebesih so, da bi njen sin v presv. Zakramentu bil vredno sprejet. Rekla je enkrat sama blaženi Mariji Agreda: »Ko bi jaz v slavi, katero zdaj uživam, bila zmožna trpljenje občutiti, potem bi bila ena največjih bolečin ta, videti lahkomišljenost in predrznost, s katero ljudje prejemajo presv. Telo mojega božjega Sina: eni polni nečistosti in grešnih strasti, drugi brez počestčenja in svetega strahu, skoraj vsi brez pazljivosti, brez pomisleka in brez prevdaranja tega, kar ta kruh v sebi in zanje je, da ni nič drugega kot Bog sam in za nje kal ali večnega življenja ali večne smrti!« Iz tega razodetja sledi, kako je Marija preskrbna za one, kateri njenega Sina v svoje srce sprejemajo. Koliko veselje pripravljamo mi naši ljubi nebeški Materi, ako jo povabimo, da bi nas pripravila in spremljala; saj je to njena srčna želja. Zato je rekla Marija blaženi Mariji Agreda: »Pred vsem te opomnim, da me kličeš, in to milost od mene izprosiš; ker povem ti, da sem posebna zaščitnica in varhiinja tistih, kateri sv. obhajilo z veliko čistostjo želijo prejemati, in ako me iz tega namena kličejo, postavim se v nebesih pred prestol Najvišjega in prosim Gospoda za nje milosti in usmiljenja; ker le jaz dobro znam, kako more biti pripravljen prostor, v katerega Gospod želi priti. Kakor uči blaženi Ludovik Marija Grignon, morali bi Marijo prositi pred sv. obhajilom, da nam posodi svoje prečisto srce, ali

boljše še, da ona sama v nas Jezusa sprejme, in po sv. obhajilu moramo mi Jezusa v Marijino srce vpeljati, in njo pustiti delovati za nas. O prečudna skrivnost! Torej nikdar ločiti Marije od svetega obhajila!

Posebno ob praznikih blažene Device Marije pripravljajmo mi naši ljubi, dobri Mater! to veliko veselje, da v njeno čast presv. obhajilo prav vredno prejmemo. Sveta Je-

dert je videla enkrat na slavni praznik Marijinega vnebovzvetja, da tiste redovnice, ki so sv. obhajilo prejele, so bile od Marije spremljane, in za te je Marija izredne in posebne milosti izprosila od svojega Sina. To veliko srečo nakloni Marija vsem, kateri v njeno čast sv. obhajilo prejemaajo ne samo ob njenih praznikih, ampak vselej! Ave Marija!

Pred tabernakelnom.

Tu v cerkvi v središču sveč
je večni Bog in tisoč sreč,
tu vernim sije večni dan
in z venci je oltar obdan.

Moj duh le vedno sem želi,
tu srčno moli, hrepeni,
tu misli in želje dviguje,
da jih Vlada nebeški čuje.

Tu klonim prsi in glavo
pred sveto belo hostijo.
Stotisočkrat pozdravljena
presveta bela hostija!

Že poje zvonček ... duša čuj —
veselo pevaj, se raduj,
sam Bog se tvoji duši bliža,
on v srce tvoje se poniža.

O kaka sreča in radost,
glej, Bog je tvoje duše-gost;
srce ti je svetišče zdaj,
srce je tvoje — sveti raj.

Zdaj več ne čutim bolečin,
ne muk pozemeljskih dolin;
zdaj v duhu zrem nebeški dvor
in angeljev krilatih zbor.

In ves ta kras in celi raj
slavi Odrešenika naj,
naj zmano peva zemlja vsa
časti Rešitelja sveta.

Moj Jezus, tebi le živim
in k tebi priti hrepenim,
vse nade svoje stavam nate,
o, rad trpim, umrjem zate.

J. U. Limbarski.

Ne v Ameriko!

Glasilo »Rafaelove družbe« v Ameriki, »Ave Marija«, piše: Rojakom v domovini! Odsek za sporočevanje pri družbi sv. Rafaela je zasledoval sedanje delavske razmere po Združenih državah. Na podlagi tega raziskovanja resno ključemo rojakom v domovino: **Nikar ne v Ameriko, zlasti sedaj ne!** V mnogih državah so žalostne razmere. Stotisoči so brez dela in brez zaslužka. Zlasti

po mestih je velika beda in reva. Tu so se namnožile množice delavskega ljudstva, ki so dobile dela in kruha po tovarnah. Sedaj tovarne ali stoje, ali le malo delajo. V nekaterih krajih se že še dobi delo, ako ima kdo dobrega prijatelja, da ga kam spravi. Splošno so pa naše razmere jako neugodne, in kdor misli iskat tu dela po mestih, po tovarnah, naj nikar ne hodi sem!

Edini zaželjeni izseljenci sedaj so poljedelci. Nezmerne planjave na zapadu in jugu so še neobdelane. Ako kdo more prinesti seboj toliko, da si bo kupil košček sveta, ga obdelal in spremenil v rodovitno polje, le pride naj. Toda najbrže bo treba preje gozd posekati, morda močvirje posušiti, predno se bo moglo orati in sejati.

Popolnoma naj pa pade misel, da je Amerika zlata jama, kjer se lahko nakoplje zlatih dolarjev in potem odide nazaj v domovino kot bogataš. Tu se delo težko dobi in se mora trdo delati za zaslužek.

Lahko dobe delo služkinje po velikih mestih in imajo tudi primerno dobro plačo.

Vendar je pa po službah veliko trpljenje in veliko nevarnosti.

Zato: rojaki ne v Ameriko, zlasti sedaj ne!

Prosimo slovenske liste, naj pogosto svare ljudi naj nikar ne hite v lastno nesrečo. Sem prihajajo veseli in s petjem. Zlate gradove imajo že naslikane za prihodnost. Toda oblaki se razprše — prvo veselje mine, žep se sprazni — kaj pa sedaj! Kje so zlati gradovi? Ni jih več, razpršili so se s temi oblaki vred. In reveži spoznajo, kako so se varali.

Zatorej: nikar ne v Ameriko, zlasti sedaj ne!

Družba sv. Rafaela.

Kako ju je „zacopral“ . . .

(Vesela pa podučna zgodba.)

I.

Če se dva vzameta, od katerih eden je trd kremen, drugi pa trdo jeklo, je to nevarna reč, ker prav lahko nastane ogenj. Pri zakonskih pa nikdar ni dobro, če za vsako majhino nespোরazumljenje švigajo iskre.

Pred nekaj leti se je zgodilo v nekem kraju, da je res prišel kremen z jeklom k poroki. Njemu je bilo ime France, ona je bila Elizabeta. Dokler sta skrivala svojo ljubezen za hrbtom staršev, sta se imela neizrečeno rada; on jo je imel za angela, ona pa njega za svetnika.

Starši obeh seveda so dobro vedeli, zakaj ne vidijo radi tega razmerja. »Vidva nista za skupaj,« so dejali, a France in Liza nista hotela tega slišati.

Torej France in Liza si nista dala ničesar dopovedati od ljudi, vzela sta se in ob zvokih svatovske godbe prišla v hišico ob potoku. Nekaj časa se ni bilo nobenemu izmed njiju pritoževati; kremen je ležal tiho poleg jekla, vse je lepo šlo. Toda to ni trajalo niti tri tedne, ko se je začelo v hišici že drugačno življenje. Kremen se je preveč približal jeklu, in komaj se je vzdignila roka, že so letele tudi iskre in ogenj na vse strani. On v resnici nikakor ni bil kak posebno nežen,

ljubezniv mož; a ona je bila preobčutljiva in hitro razdražljiva. Če je on rekel le kako besedo, ki ji ni bila popolnoma po volji, takoj je bil ogenj v strehi.

In ko je minilo leto po poroki, sta gledala vsak pri drugem oknu ven in si kazala hrbet; imen pa, ki sta si jih dala to leto, ni najti zapisanih v bukvah, ki se jim pravi »Olikani Slovenec«.

II.

Z brevirjem v roki hodi gospod župnik po sobi doli in gori, kar nekdo strahoma potrka na vrata. »Noter,« zakliče gospod župnik in gleda proti vratom ter čaka, kdo da pride.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus.«

»Bog ti daj zdravje, Liza; že dolgo te nisem videl. Kaj pa je kaj novega?«

»Gospod župnik, neko prošnjo imam do vas,« pravi Liza nekoliko v zadregi.

»No, le kar povej naravnost; se ti ni treba ničesar bati, saj veš, da rad pomagam vsakomur, komur le morem.«

Liza prime v roko rob predpasnika, potegne ž njim čez oči in pravi jokaje: »Gospod, z možem ne morem nič več dalje živeti.«

»A pojdi, pojdi; zakaj pa ne?«

»No, glejte, on je tako grob, da je zaradi njega vsak dan prepir v hiši; nič mu ni prav, in kadar mu ni kaj všeč, je tako v hiši, kakor bi hudobca spustil z verige.«

Župnik je bil v takih stvareh preveč izkušen, da bi ne bil vedel, da je navadno krivda na obeh straneh. »Boš tudi ti nekoliko kriva zraven, ali ne?« je menil.

»Jaz? Prav nič, gospod; jaz mu ne delam napotja. Seveda, vsega tudi ne morem mirno požreti, in če me zmerja, no potem ga zmerjam tudi jaz. Gospod, samo on je kriv; če bi bil on drugačen, drugačna bi bila tudi jaz.«

Gospod župnik je takoj uganil, kje ta mladi parček čevelj žuli, pa se je delal, kakor bi bil popolnoma prepričan o Lizini nedolžnosti in pravi: Vsekakor, Liza, je težko tako živeti, toda povej mi, kako ti morem pomagati? Saj jaz ne morem drugače narediti.«

»O da, gospod župnik,« odgovori naglo Liza in pri tem se ji svetijo oči veselja, ker vidi, da je župnik na njeni strani; »pokličite ga enkrat k sebi in ga dobro ozmerjajte; čimhuje, tembolje.«

»Prava ljubezen ne govori iz te ženske; ž njo seveda ni dobro črešenj zobati, a jo bomo že ozdravili.« Tako si misli župnik, ne reče pa ničesar.

»Veš kaj, Liza, mislim, da zmerjanje ni vedno najboljšo sredstvo, s katerim bi naredili grobe ljudi zopet prijazne; največkrat gre boljše z lepimi besedami.«

»Gospod župnik, pri njem ni vredna dobra beseda počenega groša; pomagalo bo le, če mu enkrat dobro izprašate vest.«

»Misliš? Kaj pa, če bi jaz vedel za kakšno drugo sredstvo?«

»No, če mislite, gospod župnik, mi je tudi prav.«

»Liza, povej mi odkritosrčno: Ali delaš v resnici resno na to, da bi živela v miru skupaj?«

»O gospod, kako vesela bi bila, če bi bil enkrat mir v hiši!«

»Liza, glej, za to imam neko sredstvo, ki bo gotovo pomagalo tudi brez zmerjanja. Ti mi moraš obljubiti, da boš natanko vse

storila tako, kakor ti bom rekel, če ne, ti ga sploh ne dam.«

»Gospod župnik, prosim lepo, dajte mi, storim vse.«

Župnik gre v sosednjo sobo in pride čez par minut z nekim listkom v roki nazaj. »Poglej sem, ji pravi, tu na listku stoje čarovniške besede.« Liza se začudi, kajti da je gospod župnik čarovnik ali nekaj takega, bi si ne bila mislila. Toda gospod župnik je resen; »ti sicer ne razumeš, kar je napisano,« ji pravi, »a nič ne dé. Glasi se takole: Apel adeseb opel otsem edjan, — aduh adeseb ap idor tepoz oduh odeseb! To se nauči popolnoma natanko iz glave, in kadar bo mož zopet grob in te bo zmerjal, izgovori takoj trikrat natihoma ta izrek počasi in razločno. Ali me razumeš,«

»Dà, gospod župnik.«

»Toda glavna reč pravzaprav šele pride: Dokler ne boš trikrat izgovorila tega izreka, ne smeš reči nobene besede, niti ene, ker sicer zgubi na mestu vso čarno moč. Če boš pa vse tako natanko naredila, kakor sem ti rekel, boš videla, kako čudovito pomaga. Torej, ali veš zdaj, kaj imaš storiti?«

»Dà, častiti gospod.« Komaj je čakala, da bi brž dobila to coprnijo v roke.

»Ali boš pa res vse natanko storila?«

»Dà, gospod župnik.« Z obema rokama je segla po listku, ki ga ji je dal župnik, pozdravila in hitro zletela skozi vrata. Komaj je bila na prostem, se je že začela učiti Apel ad - ad - es - es - eb opel . . . in potem celo pot do doma.

III.

Svet mir se je vrnil v hišico pri potoku. Prijazna tihota objema kraj, odkoder se je prej ob vsaki uri podnevu in ponoči razlegal krik in ropot po okolici. Žene v soseščini so stikale glave skupaj in ugibale na vse strani, da bi zvedele, kaj je prineslo zopet mir hišici ob potoku, a niso mogle uganiti. Da, kdo bi si pa mogel misliti kaj tako nezaslišanega, da je župnik ta dva zakonska — zacoprjal.

In vendar je tako. Pravo čudežno sredstvo ta čarovniški izrek! Če bi se ne bilo res zgodilo, bi človek ne mogel verjeti. Najprvo je zacoprjal njo in potem njega. — Ko je nam-

reč Liza prišla od župnika domu, je kričal France nad njo: »Kje si bila zdaj? Iščem te že po celi hiši. Zakaj nič ne poveš, kam greš?«

»Ker nočem. Ali misli milostni gospod, da ga bom vsakikrat prosila za dovoljenje?« Že je hotela na ta način zbadljivo odgovoriti, ko se spomni coprniškega izreka. Apel adeseb opel otsem . . . Ko je izgovorila trikrat, bi bila že lahko povedala, kar je mislila, a tedaj se je bila jeza že izkadila; zato ga je prijazno vprašala: »Ali me za kaj rabiš?«

»Pomagaj mi zmetati deteljo, potem lahko greš, kamor hočeš.« Ona ga je začudeno gledala. Res je tako, kakor je župnik rekel. Coprnija ima velikansko moč.

»Že zopet nimaš o pravem času skuhanega,« je zarentačil France, ko je prišel lačen s polja domu in je juha še stala v peči.

»In ti si že zopet tukaj, stari grobjan.« Že ji je ležalo na jeziku, da bi mu tako nazaj zasolila, a v tem trenutku se je spomnila, kaj ji je storiti. Zopet je enkrat, dvakrat, trikrat ponovila Apel adeseb opel . . . »Vsedi se tukaj nekoliko, bo takoj gotovo; danes mi je nerado gorelo, zato ni tako hitro, kakor bi moralo biti.«

»A tako, no, seveda potem ne moreš nič za to,« je rekel opravičevaje.

To ima pa res coprniško moč. »Seveda tako študiran gospod že vé nekaj,« si misli Liza.

»Žganci so zopet premalo osoljeni. Človeka mora zgrabiti jeza, ko mu postaviš tako jed na mizo.« Nato je vrgeč France nož po mizi, da je zazvenelo.

Rdečica je stopila ženi na obraz od jeze. »Le pusti jih, če ti niso prav, in jutri si jih skuhaj sam, ti zbirljiv kljun, ti . . .« — je hotela reči. V tem trenutku pa se spomni, da ga mora zacoprati. Brž začne govoriti: »Apel adeseb . . .«, med tem pa se sama prepriča, da žganci res niso dobri in pravi popolnoma mirno: »Le pusti jih in pomiri se; jutri bodo zopet boljši. Za danes mi moraš že odpustiti.«

In res! Coprnija je pomagala, nevihta se je zopet poglela. Žganci so se dali vseeno še jesti in zjasnilo se je, predno bi imelo treščiti. Seveda, če zna žena coprati, potem

lahko pomiri in premaga vse nemirne duhove, ki bi radi kalili hišni mir.

Liza je morala še večkrat tako coprati, a vsakikrat je bilo bolje. Kmalu je Francetu popolnoma odcoprata jezo. In zdaj je bil mir v hiši.

Nekega lepega dne zopet nekdo trka na župnikova vrata, in zopet je Liza, ki vstopi s prijaznim pozdravom; a zdaj ne prihaja potrtega srca, ampak nasprotno, radost ji žari v očeh.

»No, kaj je, Lizika, ali je kaj pomagalo?« ji kliče župnik smehljaje naproti.

»In pa kako, gospod župnik, to vam rečem! Krasno je šlo od rok. Kadar sem zgovorila trikrat te besede, ni bilo nobene žalbesede potem. Nobenkrat več se nisva kregala. Gospod župnik, zelo sem vam hvaležna.«

»Je že prav tako, Lizika,« pravi gospod, »vesel sem, da se bo tako lepo izteklo.«

»No, kakor rečem: imenitno. To more res biti nekaj posebnega. Dajte no, gospod župnik, povejte mi, kaj pomenijo te besede. Vi gotovo veste.«

»Že vidim, Liza, radovedna pa nisi posebno,« se je smejal gospod župnik. »Zastran mene že lahko zveš, toda to ti rečem že zdaj: Če misliš biti huda, pa ti ne povem.«

»O, gospod, prav gotovo ne.« Komaj je čakala, da bi zvedela.

»Vsedi se sem, da ti bom razložil.« Komaj ji je župnik to rekel, je že sedela in napeto čakala, kaj bo.

Gospod župnik se vsede in začne počasi:

»Ti veš, Liza, da morata biti dva, ako se hočeta kregati in prepirati, enemu samemu ne gre dobro. In če se drugi nič ne oglasi, mora prvi tudi kmalu nehati.« Naši Lizi se je pri teh besedah že začelo malo jasnit.

»Gre se torej samo za to, če more eden izmed teh biti tiho. Ali me razumeš?« No, če ga je razumela? Čez in čez jo je obliha rdečica in osramočena je gledala v tla.

»Glej, Liza, če je žena tiho, se mož ne more prepirati. In molčati ni nikakor tako velika umetnost. Prej si gotovo mislila, da nikakor ni mogoče ostati tiho, kadar zroji mož. Glej, zato si morala te besede izgovar-

jati. To te je prisililo, da si za prvi trenutek molčala, med tem pa se je polegel vihar in ko je mož videl, da mu nisi rekla nobene žal besede, je tudi on umolknil. In ker te je videl tako mirno, je postal tudi on mirnejši.«

»Vidiš, to je vsa coprnija. Ta coprnija je — samozatajevanje in oni čarni rek je — moder pregovor, čegar besede so le zaobrnjene. Glasi se tako-

le: Lepa beseda lepo mesto najde — huda beseda pa rodi zopet hudo besedo.«

Liza je šla domu. Zdaj je vedela, kaj vse to pomeni. Od sedaj je šele prav »coprala« z molitvijo in samozatajevanjem ter je srečno in mirno živela prav do smrti. In ko so jo nesli k pogrebu, je mož točil grenke solze in se ni dal potolažiti; kruta smrt mu je pobrala ženo, ki jo je ljubil s celim srcem.

Katoliški Slovenci v Gradcu.

(Ponatisnjeno po »Straži«.)

Kakor znano, so si prilastili graško »Domovino« liberalci, in katoliško misleči člani so imenovano društvo zapustili in si ustanove svoje lastno društvo z naslovom: »Slovensko katoliško izobraževalno društvo Kres v Gradcu.« Pravila so že pri c. kr. namestništvu in bo zadeva kmalu rešena.

Katoliško misleči Slovenci imajo v Gradcu silno težavno stališče. Med graškimi Slovenci vlada v verskem in v narodnem oziru mnogo nezavednosti. Mladenič, dekle prideta dobro vzgojena v tuje mesto, spočetka zahajata v cerkev, toda tudi tukaj je vse nemško, kakor povsod drugod, počasi otopita v narodnem oziru, velikomestno življenje jima uduši tudi verski čut. Žalostna nam majka! Pravijo, da je gotovo čez 20.000 Slovencev v Gradcu! Toda kaj nam pomaga toliko število — mrtvih duš! Ne potrebujemo tisočev, ako bi jih bilo samo tisoč dobro organiziranih, večje veselje bi imeli nad tem številom kot nad še tako ogromno vrsto neorganiziranih.

Kolika naloga čaka tedaj našega društva — vsak njegov član bo moral nastopati kot apostol, kot oznanovalec katoliške in slovenske misli!

Naj tedaj vsplapola naš Kres, naj razsvetli to temno noč, ki leži nad graškimi Slovenci, — toda naj oznanja tudi našim milim bratom v domovini, da je Kres obupno znamenje klika po pomoči!

Truda bo veliko. Nemci pritiskajo v Gradcu na Slovence z železno pestjo. Zastonj je naš trud za slovensko službo božjo

— v deželi, kjer tvorijo tretjino prebivalcev Slovenci. Kar je mogoče doseči Slovincem v Bukareštu, v Aleksandriji, v Ameriki, tega nam v Gradcu ni mogoče doseči. Kaj nam pomaga naš katoliški program, ako ga ne moremo izvrševati?

Slovenci v Gradcu nujno potrebujemo svoje kapele in svojega društvenega doma, pred vsem pa potrebujemo svoje kapele.

Kakšna čustva prevzamejo človeka, ko stopi ob nedeljah po deseti maši tja pred cerkev Marije Pomočnice (oo. minoritov), pa zagleda pred seboj po celem trgu — same Slovence: Vprašaš prvega: Ali niste vi Slovenec? — Da, Slovenec sem. — In tako ti odgovore vsi po vrsti, — sto — sto in petdeset — in še več.

Ogrski Slovenci so, med njimi mnogo mladeničev s slovenskimi molitveniki v žepu. Da, veren je naš mladenič, verno je naše ljudstvo.

In takšno naj ostane! Zato pa je naša velika dolžnost, preskrbeti Slovincem v Gradcu slovensko službo božjo, ki jo pa dosežemo le, če imamo svojo kapelo. Ta je važnejša od vsakega Narodnega doma, sicer se bodejo slučajni a la Domovina, in še prej a la Naprej lahko vedno ponavljali, pa ne samo to, slovensko ljudstvo, ki dohaja v Gradec, ostane v nevarnosti, da izgubi vero in ž njo tudi narodnost.

Zato je treba sledečih korakov: treba je organa, ki bo skrbel za nabiranje prispev-

kov za zgradbo kapele. V ta namen pa ne more delovati niti samo ena oseba, niti samo eno društvo. V prvi vrsti sta pač poklicani društvi Zarja in Kres, zlasti po svojih članih,

dalje S. K. S. Z. v Mariboru, Slovenska dijaška zveza in pa uredništva vseh slovenskih katoliških časnikov, ki naj blagovolijo nabirati prispevke za slov. kapelo v Gradcu.

Vabilo na II. slovenski protialkoholni kongres.

Slovinci!

Kdo ne ljubi lepega našega domovja?

Kdo ne želi videti naroda našega srečnega?

Koga ne boli, videčega, kako velik škodljivec izpodjeda srečo našemu ljudstvu?

Kdo ne vidi, da je pijančevanje tisti škodljivec, ki blagostanju našemu zasekava najgloblje rane, ki odnaša iz domovine na milijone narodnega premoženja? ki je upropastil toliko naših rojakov?

Kdo ne želi tukaj pomagati? ...

Rojaki!

Boj zoper pijančevanje traja pri nas še sto leto. Daš je to delo izmed vseh najtežje, vendar se ne more reči, da bi bilo zastoj. Posameznikov se je že mnogo rešilo, marsikje se manj pije, pojmi o alkoholizmu so se precej razjasnili, s protialkoholno mislijo je seznanjen ves narod.

Podlaga se je položila. Na tej podlagi se mora zidati naprej. Ne smemo in ne mislimo obstati sredi pota!

Na p r e j! — je naše geslo. Naprej proti škodljivcu ljudskemu, proti nespametnim razvadam, naprej za osvobojenje in stremenje naroda! Kdor želi svojemu rodu dobro, pridruži se nam v tem stremljenju!

Dati našemu gibanju novega impulza, razširiti in poglobiti to gibanje, pridobiti mu novih zaveznikov — ima namen

II. slovenski protialkoholni kongres,

ki bo zboroval v Ljubljani v nedeljo, 4. julija 1909.

Korporacije, društva, družbe in posamezniki, vabimo vas, kličemo vas: Pridite, udeležite se tega shoda! Apeliramo na Vaše bogoljubje in rodoljubje. Pomagajte ljudstvo

rešiti iz močvirja in mu pripomoči do lepše bodočnosti!

Program.

Kraj: Ljubljana, Union, dvorana po potrebi: mala ali velika.

Ob 8. tiha sv. maša v frančiškanski cerkvi.

Ob pol 9.: Kratek občni zbor Družbe treznosti.

Ob 9.: Začetek kongresa, ki ga otvori predsednik »Abstinenta«.

Nagovori oficialnih zastopnikov.

Predavanja.

1. Ing. chem. Jos. Turk: **Vpiv alkohola na človeško telo.**

2. Dr. P. Gvidon Rant: **Pijančevanje in nrvnost.**

3. Okr. sodnik Fr. Milčinski: **Alkoholizem in zanemarjena mladina.**

4. Slavko Ravnikar: **Alkoholizem in narodno gospodarstvo.**

5. Dr. Avgust Levičnik: **Alkoholizem in jetika.**

6. Dr. Fran Göstl: **Alkoholizem in blaznost.**

7. Janez Ev. Kalan: **Principi in praktično delo.**

Opoldne odmor.

Zvečer v dvorani Uniona **brezalkoholna veselica.** Tamburanje, petje, dramatični prizori in deklamacije. Govorila bosta: jurist Andrej Veble kot zastopnik dijaštva in Matija Mikelj kot zastopnik delavstva.

Vsak udeležnik bo dobil kratek posnetek predavanj. Za velike troške kongresa: 1 K vstopnine. Za one, ki je ne zmorejo lahko, brezplačna vstopnica.

Somišljeniki, delajte za obilno udeležbo! Po tem shodu mora priti naše gibanje v nov, močan tok. Vsakdo pripomozi k temu nekaj!

Marljive družbe in društva, ki imajo kaj smisla za apostolsko delo, naj bi poslala svoje zastopnike. Od nekod je že priglašeni 10 udeležencev. Ko bi povsod tako umevali potrebo tega apostolstva, bi lahko bila velika

dvorana polna. One družbe in društva, ki se bodo po svojih odposlancih udeležili shoda, **naj se priglasijo** (ali našemu uredništvu ali društvu »Abstinent«). Razume se, da so ženske ravnotako povabljeni. Kdor ima srce za blagor in gorje bližnjega, pridi, dobrodošel!

Važna sprememba pri družbi treznosti.

Doslej je imela družba treznosti tri stopinje. Pri družbeni seji dne 28. aprila se je soglasno sklenilo, da bo odslej imela le dve, in sicer:

1. Popolni abstinentje.

2. Oni, ki ne pijejo nikakega žganja, drugih pijač pa redno, najmanj pa enkrat v tednu, ne (nepopolni abstinentje ali zmerni).

Razlogi:

1. Po prejšnjem je bila stvar malo premnogovrstna. Malokdo je vedel razločevati tri stopinje. Vedno se je vpraševalo: Kako so že tiste tri stopinje? — Odslej bo jasno: 1. popolni, 2. nepopolni abstinentje; ali 1. zdržni, 2. zmerni.

2. Skušnja je pokazala, da dve stopinji popolnoma zadostujeta. Dosedanja prva stopinja je bila skoro popolnoma odveč. Bila je samo za tiste, ki žganja ne pijejo, druge opojne pijače pa vsak dan. Takih je pa jako malo, skoro nič. Kmetje in delavci, katerih bo ogromna večina, itak vina ne pijejo vsak dan. Kdor se je torej sploh vpisal, vsak je stopil koj na drugo stopinjo. — Prva dosedanja stopinja bi bila edinole za

take, pri katerih je dosedaj veljala navada piti vino vsak dan. A tudi od teh, kdor sploh pristopi k nam, se skoro vsak odloči za drugo stopinjo. Torej zadostujeta dve stopinji.

Vsaka preemba sicer napravi nekoliko sitnosti, dokler se je ne privadijo. A sedaj, ko smo še vedno na začetku našega gibanja, je še vedno mogoče to spremembo izpeljati; ložje kakor tedaj, ko bi bila družba že splošno vpeljana. Sicer pa sprememba ni tolika: v prvi stopinji skoro nič vpisanih ni, druga stopinja pa ostane tudi zdaj druga.

Stare sprejemnice so ravnokar pošle in delajo se nove, na katerih bo ta sprememba že uvedena. Zato prosimo tiste, ki so jih naročili in jih pričakujejo, še toliko potrpljenja, da bodo izdelane. Ko jih dobimo, se bodo razposlale.

Tudi za društvo »Abstinent« smo dali delati primerno sličico. Upamo, da bo ugajala. Dali jo bomo razmnožiti.

Potem pa med ljudstvo ž njimi!

Ali ste že kdaj poskusili?

V Londonu se je vršil nekdanji v moralni cerkvi velik shod proti uživanju piva. Po predavanju se je oglasilo deset delavcev: »Brez piva ne moremo opravljati vsakdanjega težkega dela.« Predavatelj pa je rekel nato: »Ali ste že kdaj poskusili?« Nastal je molk. Nato so odgovorili: »Ne, poskusili še nisimo.« Nato predavatelj: »No, potem tudi ne morete trditi, da je nemogoče. Poskusite enkrat! Poskusite za štiri tedne, potem govorite!«

Temu so se vdali. Na določen dan je bila

cerkev že dve uri pred začetkom shoda napolnjena do zadnjega kotička. Vseh oči so bile uprte na onih deset delavcev. Kmalu je stopil eden izmed njih k govorniški mizi. Vladala je globoka tišina. Govoril je tako-le:

»Držali smo obljubo, katero smo storili pred enim mesecem. Od zadnjega shoda ni nobeden izmed nas okusil kake opojne pijače. V prvih dneh naše poskušnje se nam je zdela voda kot navadna pijača namesto piva nenavadno plehka in neokusna. Toda priznamo, da se nismo čutili prvo soboto

zvečer tako utrujene od dela. In mesto da bi bili v nedeljo zjutraj zaspani in bi bili dalj časa v postelji kakor je navada — saj mnogo delavcev leži prav do popoldne — smo vstali ravno tako zgodaj, smo bili ravno tako krepki kakor vsak drug dan v tednu; istotako popoldne in smo veselo preživeli večer doma z družinami. Drugi teden je postala, voda, naša sedanja pijača, mnogo manj plehka in neokusna. Spoznali smo, da nas je mučila mnogo manj žeja, tako da nam razen pri kosilu ni bilo treba kaj prida piti. Prihodnjo soboto in nedeljo smo se počutili še mnogo bolje kakor prejšnji teden. Zapazili smo, da je postal tek do jedi močnejši, prebava boljša, da je izginila nervoznost in se pomnožila naša moč in vedrost. Zato smo bili s poskusom zadovoljni in sino se veselili, da smo tako začeli ter smo ga nadaljevali do danes z vedno večjim veseljem. Niti en dan, niti eno uro nas ni manjkalo pri našem navadnem delu, nikdar nam ni bilo treba kaj odtrgati od plačila, tako da smo imeli koncu četrtega tedna 30—40 mark več v žepu kakor po navadi. Nadaljevali bomo, kar smo začeli. Priporočamo pa vsem delavcem, da ravnajo po naši zgledu.

To potočilo je napravilo globok vtisk na vse zbrane.

Prijatelj, ali misliš, da bi tudi ti ne mogel izhajati brez opojnih pijač? Ali si že kdaj poskusil? Hočem ti nekaj predlagati.

Poskusi vsaj z vzdržnostjo od alkoholnih pijač! Ako zbolíš radi tega, ti plačam zdravnika, ali bolje rečeno, jaz sam hočem biti tvoj zdravnik, ker je temu tako lahko odpomoč! Samo študiraj današnje alkoholno vprašanje, potem te abstinenca ne napravi bolnega — v domišljiji! No, ne razveselilo bi me malo, ko bi priletelo na mojo mizo pisemce z veselim poročilom, da si zmagal!

Verjameš mi lahko mirno: Za abstinenco, t. j. zdržnostjo od vseh opojnih pijač, ne tiči prav nič posebnega. Slušaj, kako se je godilo meni! Čital sem, kako nepotrebne, ali bolje rečeno, škodljive so opojne pijače in takoj sem si mislil: Če je tako s temi pijačami, poskusi, če gre res tudi brez njih! In šlo je, do bro je šlo! Jaz sem — hvala Bogu — že nekaj let abstinent in sem že davno pozabil, zakaj sem poprej pil. Ali ni smešna ta nezgoda?

Da na kratko povem: Predlagaj prijatelju, da hočeta videti, kdo bo dalj vzdržal kot abstinent. Poskusita se, kdo je močnejši. V veliko veselje bi mi bilo, ako bom mogel v prihodnjih številkah podati čitateljem dolgo vrsto takih pisem.

Različni učiteljici.

(Resnično in podučno.)

V Renes na Francoskem na tamošnji šoli je nastavila državna oblast brezverno učiteljico. Ko je stopila ta prvič v šolsko sobo, je našla na steni še križ. V smislu žalostnih šolskih postav ga je hotela odstraniti; ker pa je sveti križ previsoko visel in ga z rokami ni mogla doseči, je v svojem napuhu pograbila blizu stoječo sekiro ter je ž njo vpričo svojih učenk zamahnila po sv. razpelo, ki je kmalo z velikim ropotom padlo na tla. To se je zgodilo meseca majnika preteklo leto. Dne 6. julija potem je strela udarila v bližino šolskega poslopja; »junaška« učiteljica se je tresla kot šiba na vodi. Par dni pozneje se je hipoma

zgrudila sredi šolske sobe mrtva na tla; zadela jo je srčna kap.

Mlada učiteljica, hči Marijina, je ležala na smirtni postelji.

»Častiti duhovni oče,« tako so šepetale njene blede ustnice, »kako se veselim nebes! Toliko posla imam tam gori, koliko dela me čaka ondi, dokler bo stal svet! Ali veste, kakšno delo bo to? Molila bom! Najprvo bom prosila za svojo šolsko deco; mogla sem le malo časa kot učiteljica za nje delovati, zato moram zanje nadaljevati delo v nebesih. Potem moram tam moliti za mašnike: saj imaje

ti najlepše, pa tudi najtežje dolžnosti na zemlji, zato pa tudi potrebujejo velikih milosti. In potem — prosila bom za vse, prav vse, ki delujejo za vzgojo otrok, da bi pripeljali veliko število otroških src k ljubemu Zveličarju!»

Oči umirajoče so se svetile veselja, ko je mislila na to prekrasno apostolsko delo

gori v nebesih. Že čez par dni je mogla izvrševati svoj blag namen, ker je njena čista duša splavala nad zvezde pred prestol Najvišjega . . .

Kaka razlika med tema odgojiteljicama, kaj ne? Kaj se ti zdi, katera je sedaj srečnejša?

Teotim.

Šola krščanske popolnosti.

(Dalje.)

Vstrajnost.

Ce govorimo o sredstvih popolnosti, moramo izpregovoriti posebno o enem, ki nam je neobhodno potrebno, o vstrajnosti (stanovitnosti).

Povejmo najprej, kaj razumevamo pod to besedo.

Vstrajnost imenujemo tisto dušno moč, ki razumno, srčno in neupogljivo premaguje vse težave, slabosti, ovire: vsa napotja, ki nam zavirajo pot popolnosti. Vstrajnost (stanovitnost) torej ni zgolj lastnost, ki se pokaže na človeku še-le tedaj, ko lepo v milosti božji umira, češ: ta je ostal do smrti stanoviten, ampak je lastnost naše duše, neka moč naše volje, našega srca, ki jo potrebujemo vsak dan, če hočemo doseči najlepši vseh zakladov, popolnost. Stanovitnemu človeku preračuni najprej previdnost hladne glave in hladne krvi pot in napotja do popolnosti; mirno in trezno mu nariše načrt, kako priti preko vseh napotij in mimo vseh ovir do cilja. Nato pa jo udari neupogljivi in trudoljubni pogum po odkazanem potu. Seveda ne dere vedno v skok naprej, ampak kakor so pota in napotja, gre pa vendar le nevzdržno naprej. In če takemu človeku včasih tudi malo izpoddrkne, da pade — takoj je zopet na nogah! Nobena ovira mu ni prevelika, nikdar ne obupa, če ne doseže takoj pričakovanih uspehov, nikdar se ne odpove svojim ciljem, ampak z mirno krvjo, z jasnim očesom in z železno voljo dela z

vsemi primernimi naravnimi in nadnaravnimi sredstvi, da jih doseže.

Nam je li treba te lastnosti? — Pa še vprašate! I. Neki pisatelj, ki je popisal svoje popotovanje na Španskem, pripoveduje, da je tam videl vse polno le napol dodelanih in potlej v nemar puščenih javnih naprav: tu na pol dodelan in potlej opuščen most, tam začeto in zopet nedodelano, že s travo poraslo železno cesto, tam pol starega za silo pokritega in nedodelanega zvonika in tako naprej. In če se ozremo nazaj v svoje življenje, ali ni na svetu tako tudi z nami? Koliko dobrih, a le do polovice dozorelih sklepov, koliko navdušeno zarisanih in zamišljenih lepih načrtov, ki smo jih pa le začeli izpolnjevati in ki jih nismo nikdar popolnoma izpolnili! Veliko setve ali malo žetve, veliko začetkov ali malo izvršetkov. Celo življenje kakor z mnogimi podrtinami posuto široko polje, nad katerim bi lahko zapisali besedo, ki bi vse povedala: Nestanovitnost!

Res, omahljivci smo. Napornega dela se bojimo in ga radi opustimo. In to že po naravi, ali bolje, po izvornem grehu. Omahljivost je bolezen, slabost naše po grehu ranjene duše. Da s tako dušo ne bomo dosegli popolnosti, je jasno kot beli dan.

2. Če povsodi, se pa ta nestanovitnost najbolj pokaže v prizadevanju za popolnost, v vojski zoper naše grehe in napake. Če namreč sklenemo, da se hočemo odvaditi te in te napake, se navaditi te in te čednosti, in

če začnemo potlej po tem sklepu delati, tedaj pa se upre vsa naša k slabemu nagnjena narava; če se tudi silimo in silimo,

»voz nam le pod pot leti!«

Tedaj prav živo čutimo, kaj se to pravi: slabo nagnjenje. Človeka, že po natorih omahljivega, vlečejo ta slaba nagnjenja kakor z vrvmi in verigami v stari tir, na staro pot nazaj. Kdor nima vstrajnosti, kako bo potrgal in presekal vse te vezi, ki ga vlečejo k tлом?

3. Hudobni duh vé čisto dobro za to slabo stran naše duše. In ker nas hoče na vsak način vsaj od popolnosti odvrniti, če nas ne more že uničiti, pa prime tudi on za te vrvi in verige in vleče na vse pretege, da bi nas potegnil na staro pot brezbriznosti, mláčnosti, čutnosti in greha. S črnimi barvami nam slika čednost in težave na poti popolnosti, da bi nas ostrašil in nam vzel veselje in pogum. Oj duša, če nimaš vstrajnosti, kaj bo s tvojo popolnostjo?

4. In če človek nima vstrajnosti, je in ostane vsakdanjež. Nikoli ne stori nič velikega, nič posebnega. Včasih zagori mogočno in z živim plamenom, kakor kup slame, če jo zažgeš, a ko plamen izplameni, ostane namesto žive žerjavice le kupček mehkega, hladnega pepela. — Če beró to-le naši fantje, ki o Veliki noči, o sv. Rešnjem Telesu s topiči streljajo, bodo gotovo vedeli, kaj se to pravi: na prašnici je pogorelo. Topič nabiješ s smodnikom, in sicer dobro, da bo kar zagrmelo, ko ga spustiš, in da bo mogočno odgrinjalo od bližnjih gorâ. Zdaj je nabit, še na prašnico vsuješ finega smodnika, potem pa po razbeljeno konico! Počasi se dotakneš z ognjeno ostjo s smodnikom nasute prašnice — zdaj, zdaj bo zagrmelo! A lej ga čuka, kaj pa je to? Samo zafrlelo je malo in zacvrčalo na prašnici, malo belkastega dima in — topič ostane mrtev in nem, kakor bi bil z volno, ne pa s smodnikom nabasan: na prašnici je pogorelo; samo smodnik na prašnici se je vnel in pogorel, ne da bi bil užgal smodnik v topiču. Namestu gromovitega strela pa tak-le nič!

Kolikokrat je prav tako tudi z nami! Junaške sklepe sklepamo, to-le bomo in

tako-le bomo, da se nam bo svet čudil, da postanemo svetniki prve vrste; a črez nekaj časa — ne duha, ne sluha o junaških sklepih in še bolj junaških delih: na prašnici je pogorelo!

Vsaj smo včasih polni pisanega cvetja in zelenega listja, polni navdušenja in dobrih sklepov, ali vstrajnosti nimamo, da bi to tudi v dejanju izpolnili. In ko enkrat cvetje in listje odpade, ko pride po nas božja dekla, bela smrt, pa bomo stali pred Bogom kot rogovilast les brez bogatega sladkega sadja, brez velikih del in nebeških zaslug. O kdo nam dá vstrajnosti?

5. Le poglejte juda, ki si je v glavo vtepel, da mora postati milijonar. Umazan je, oguljen kaftan ima, težko nosi svoje škatlje, siromašno jé in pije, otroci mu jezike kažejo, štirikrat ga je hišni gospodar z njegovo robo vred iz hiše vrgel — jud ti pride petikrat in z neomajano prijaznostjo hvali in pomuja svoje blago. In tako kupčuje od ranega jutra do poznega večera, dolge tedne in še daljše mesece. Ali poglejte ga črez deset, dvajset let! S parom konj se vozi v lepi svetli kočiji; lepa obleka, zlata ura z debelo verižico, z demanti vdelani prstani, lepo rejeni trebušček: vse kaže, da je nekdanji berač postal res milijonar — s svojo vstrajnostjo. Res, prav ima dragi Zveličar, ko toži, da so »otroci tega sveta modrejši v svojem rodu«, glede pozemeljskih dobrin, »kakor otroci luči«, kakor Jezusovi verniki glede nebeških dobrin (Luč. 16. 8). Če bi ti imel le polovico tiste vstrajne stanovitnosti za pridobitev nebeškega, dušnega bogastva, ki jo ima jud za pridobitev posvetnega premoženja, na kako visoki stopnji krščanske popolnosti bi lahko danes že stal!

Torej: brez vstrajnosti nikdar nobene popolnosti, z vstrajnostjo pa »od čednosti do čednosti«, dokler ne prideš »pred Boga na Sion« (ps. 83. 8), do popolnosti.

In kako doseči to neprecenljivo lastnost, to čudovito moč naše volje, to prožnost našega duha, vstrajnost? — O tem prihodnjič!

Dr. Anton Zdešar.

Iz kitajskega misijona P. Baptista Turka.

(Konec.)

Vsled preobilnega dela je misijonski škof skrčil p. Baptistu njegov delokrog. Da bi mogel lažje skrbeti za oddaljeni kraj Lo-tjen in da bi mogel uspešneje delovati v okraju Či-švej, so odtrgali od njegove misijonske pokrajine okraj Kvan-či. Ta sprememba je bila misijonarju zelo ugodna, želel si jo je zlasti zaradi na novo ustanovljenih šol. Seveda je ostal tudi še sedaj njegov delokrog zelo obširen. Po beli nedelji se je p. Baptista takoj preselil v okraj Či-švej in sicer na postajo Šja-pa-ho.

»Dne 30. aprila« — tako piše — »sem dospel v Šja-pa-ho. Vsi katehumeni so bili silno razveseljeni, ko so zvedeli, da prihajam k njim s celo svojo robo. Upali so, da bom od zdaj naprej gotovo dalj časa pri njih bival in jih podučeval, da bi mogli čim prej prejeti sv. krst. Trudil sem se, da bi to njih vnetost prav dobro porabil. Pridnejšim in vestnejšim sem obljubil, da jim bom podelil sv. krst, kakor hitro bodo dovolj pripravljene, kar jih je seveda zelo spodbudilo. Do praznika Vnebovzvetja preč. Device Marije sem jih krstil 34, in število katehumenov je naraslo do 200 družin. Meseca majnika sem razširil na dva nova kraja sv. misijon, namreč v Ho-pin-u in Cou-va-tjen-u. Na obeh krajih so me slovesno sprejeli in nad 60 družin se je vpisalo v število naših katehumenov.«

Že dalj časa je nameraval p. Baptista nastopiti prvo misijonsko potovanje v nepristopni okraj Lo-tjen. Že več let so misijonarji upali, da bodo mogli s pomočjo katehumena Tsan-šao-pin-a pričeti sv. misijon v omenjenem trdem okraju. Toda njih upanje se ni uresničilo. Meseca decembra 1907. je prem.

škof ta okraj izročil v skrb našega misijonarja, da bi tam poskusil svojo srečo. Takoj je naročil vsem obmejnim kristjanom in katehumenom, da bi mu pri težavnem delu pomagali. Pa nobenega ni mogel dobiti, ki bi se bil zavzel za to težavno delo. Izgovarjali so se na razne načine. Navadno so odgovorili, da je poskus spreobračati Lo-tjančane zelo nevaren. Rekli so celo, da se oni na potovanju skozi Lo-tjen niti ne upajo povedati, da so kristjani ali katehumeni, češ, da jim tudi hrane ne dajo niti za denar. Razen tega so se baje prvaki tega okraja dogovorili, da ne bodo nikakor dopustili razširjanja sv. vere v njihovem okraju. Take in podobne govornice zelo strašijo in vznemirjajo kristjane. Ko je p. Baptista vprašal svojega katehista, ali bi ga hotel spremiti v Lo-tjen, mu je boječe odgovoril: »Bom šel, pa poprej grem na svoj dom, da bom poskrbel za družino in poravnal dolgove«. Govoril je, kakor da bi šel v gotovo smrt. Ko je žena omenjenega katehista zvedela, kaj namerava, mu je takoj pisala, naj se ne podaja v tako veliko nevarnost in naj ne zapušča tako lahkomišljeno nje in otrok. Svoje namere pa ni hotel misijonar nikakor opustiti, trdno zapujoč v božjo pomoč in varstvo Marijino. »Bog je vedno in povsod Gospodar mojega življenja in smrti, Njegova volja naj se zgodi! Torej proč s strahom!« S takimi mislimi se je hotel podati na pot.

Ko je hotel oditi v Lo-tjen, so nastali v tem okraju nemiri, povzročeni od roparjev. Vsled teh nemirov mu je misijonski škof zapovedal, da naj se v teh okolščinah ne podaja v Lo-tjen. Med letom je še vedno čakal ugodne prilike, da bi mogel začeti s svojim

misijonskim delom, pa brez posebnega uspeha. Posrečilo se mu je le poslati tja nekaj dobrih poučnih knjig o naši sv. veri.

Misijonar je vedno upal, da bo mogel bližajoče se binško praznike obhajati na kaki novi postaji v okraju Lo-tjen. Ko pa je šlo to upanje po vodi, se je takoj odločil, da bo praznike preživel v okrajnem mestu Či-švej. Njegovo sporočilo so katehumeni in novokrščeni navdušeno sprejeli. Že pred dohodom p. Baptista so začeli delati priprave za to prvo skupno slovesnost v mestu Či-švej. Ker tukaj še niso mogli dobiti lastnega misijonskega doma, zato so z dovoljenjem okrajnega mandarina najeli v ta namen neko prostorno prazno šolo. Prostor so lepo osnažili in okrasili, odstranili so malike ter na njihovo mesto postavili sv. podobe in altar. Dan pred praznikom so se že shajali verniki od vseh strani. O tem prazniku piše misijonar sledeče: »To praznovanje me je zelo razveselilo. Smel bi ga imenovati naš prvi katoliški shod v okraju Či-švej. Skušal sem vsem postreči s potrebnimi in primernimi nauki, opomini, knjigami itd. Krščeni odrasli so skoraj vsi opravili sv. spoved ter prejeli med slovesno sv. mašo sv. obhajilo. V povzdigo cele slovesnosti so najeli verniki kitajske godce, kateri so godli na predvečer pred in po skupni večerni molitvi in ravno tako tudi na dan slovesnosti pred in po sv. maši. Požgali so tudi mnogo streljajočih bombard, katere so si sami nakupili. Tako se je, hvala Bogu, veliki binško praznik na čast sv. Duhu res prav lepo obhajal. »Bog blagoslovi ta naš prvi skupni shod in milostni ogenj sv. Duha ogrej srca naših mnogih katehumenov, da bi se prenovila v duhu sv. vere.« To je bil moj vzdih proti nebu na ta praznik.«

Po prazniku je odpotoval na postajo U-šje in od tod zopet nazaj v Či-švej, kjer je opravil svojo misijonsko dolžnost. V mestu Či-švej se mu je posrečilo za zmerno ceno (krog 630 kron) kupiti velik prostor s hišo, ki od zdaj naprej služi misijonskim potrebam. O porcijunkuli je bil na postaji Lou-senkan. Za ta milostni dan je povabil vernike iz vse bližnje in daljne okolice. Prišlo jih je

s katehumeni vred precejšnje število iz Šja-pa-ho, Či-švej, Lan-či in nekaj celo iz oddaljene postaje Ši-ma-fan. Večina izmed njih so še-le sedaj prvič slišali obširnejši poduk o porcijunkulskem odpustku. Cel dan do mraka so zelo vneto molili zase in za duše v vicah. »Kakor vsako leto drugod,« piše p. Baptista, »tako sem letos tudi tukaj opominjal vse one vernike, da naj veliko molijo v prid ranjnim dobrotnikom. Sicer pa ob vsaki priložnosti opominjam vernike, da naj molijo za žive in mrtve naše misijonske dobrotnike.«

Takoj po porcijunkuli je odpotoval na postajo Šja-pa-ho, kjer je obhajal praznik Vnebovzetja Marije Device. Bil je to zopet lep praznik. Poučeval je med službo božjo vernike in katehumente o naši premilostljivi nebeški Materi. Poslušali so ga zelo pazljivo. Sploh pa kitajski verniki kaj radi poslušajo, ko se jim govori o Mariji. Po kratkem poduku se navadno že vnamejo za Marijino češčenje in njeno varstvo. To ne more biti brez pomena, pa tudi ne brez sadu.

Meseca julija in avgusta je gospodarila v mestih U-čan in Han-kov kolera. Okoli 30.000 ljudi je pomrlo. Izmed frančiškanov sta umrla p. Aleksander Chiarelli in p. Epifanij Capitanio, oba še mlada in vneta misijonarja. Vsi misijonarji, ki so poslali svoje učenke v zavod sester Kanosijank, ki je v okraju, kjer je vladala kolera, so se silno bali, da ne bi ta morilka pobrala tudi njihovih učenk. To bi bilo za misijonarje velika nadloga, zlasti še v slučaju, ako bi tam umrla kaka učenka, katere bližnji sorodniki so še pogani, ker jim ti nikoli ne prizanesajo s svojimi sitnimi pritožbami in s svojim sumničanjem. V strahu pred to nezgodo je tudi p. Baptista takoj odpoklical sedem učenk iz misijonskega okraja Či-švej, obenem si je pa od misijonskih predstojnikov sprosil dovoljenje, da je smel odpreti ženski katehumenat v okrajnem mestu Či-švej, kamor se je preselil v kupljeno hišo sredi meseca septembra.

Od tega časa pa do konca meseca oktobra je bival večinoma na tej novi misijonski postaji. Takoj se je lotil popravljanja in ure-

jevanja kupljene hiše. Sprednji del je lepo priredil za kapelico, zadnji pa za stanovanje. Prizidati je moral še štiri sobe za misijonske pomočnike, za šolo in kuhinjo. Stroški za to popravo in pohištvo so znašali 800 kron. »To so bile Vaše kronice,« tako piše, »milosrčni dobrotniki! katere sem hranil za to prevažno osrednjo misijonsko postajo v obširnem okraju Či-švej. Stroške za prostor in hišo (600 kron) mi je blagohotno poravnal moj skrbni in dobri nadmisijonar P. Kasijan iz milodarov njegovih dobrotnikov. Vam in tem milim dobrotnikom se zopet in zopet srčno zahvaljujem: Bog Vas blagoslovi in Bog Vam za plačilo povrni večna nebesa!«

Takoj, ko je bila misijonska postaja nekoliko urejena, je skrbel za učitelja in učiteljico, ki naj bi poučevala katehume obojega spola. Ta trud misijonarjev je ljubi Bog dobro poplačal, kajti od dne do dne so prihajali katehumeni od blizu in daleč vedno bolj pridno v šolo. P. Baptista se je že veselil, kako bo mogel sedaj združiti vse svoje moči in vse svoje delovanje na to postajo; toda ravno ta čas je prejel od svojega apostolskega vikarja novo odredbo, da mora poleg okraja Či-švej oskrbovati zopet okraj Kuan-či, kakor poprej. To odredbo je povzročilo pomanjkanje misijonarjev, katero je nastalo vsled smrti treh patrov, namreč onih dveh, ki sta bila že omenjena in pa kitajskega misijonarja p. Pavla Fan, kateri je umrl vsled ponesrečene operacije. Tako so bili v teku enega meseca trije obširni misijonski krogi brez misijonarjev.

S to odredbo se je pa delokrog zelo raz-

širil. Za vse misijonske kraje, kateri so sedaj njemu izročeni, bi bilo potrebnih vsaj šest misijonarjev in vsak izmed njih bi imel dovolj dela. Razumeti moremo, koliko dela in težav ima naš goreči rojak v svojem delovanju. Dolžnost naša je, da ga po moči podpiramo in tako pripomoremo k uspešnemu razširjevanju sv. vere med ubogimi pagani.

Naj pridenem še sklep njegovega pisma:

»Sklenem svoj dopis o lanskem misijonskem letu. Omenim še, da sem v obeh okrajih Kuan-či in Či-švej v celem letu krstil nad 100 pridnih katehumenov, paganskih umirajočih otrok pa je sprejelo sv. krst krog 30. Učencev in učenk, malih in odraslih, je bilo tekom leta v mojih šolah blizo 150. Svota vseh mejnih letnih stroškov znaša 3600 kron. Velik del teh stroškov sem pokrtil z Vašimi milimi darovi, brez katerih bi bil moral svoje misijonsko delovanje zelo omejiti. Zopet rečem: Bog Vam tisočero povrni! Obenem pa Vas zopet preuljudno in ponižno prosim, da mi pomagata tudi v sedanjem letu. To leto bi rad spopolnil osrednjo misijonsko postajo v mestu Či-švej, poskrbel za misijonsko postajo v trgih Sja-pa-ho in Lan-či ter vzdrževati vse tri deške šole na postaji U-šje in Sja-pa-ho, na postaji Či-švej pa oba katehumenata, moškega in ženskega. Iz naše revne misijonske denarnice ne morem nikakor dobiti potrebne pomoči. Na Vas se zanašam in na Vas stavim svoje upanje.«

Naj bi ta prošnja in te vrstice ganile še kakšno srce, da bi nam pomagalo olajšati trud in delovanje našemu rojaku na daljnem Kitajskem.

Dr. P. G. R.

Pozabljen misijon.

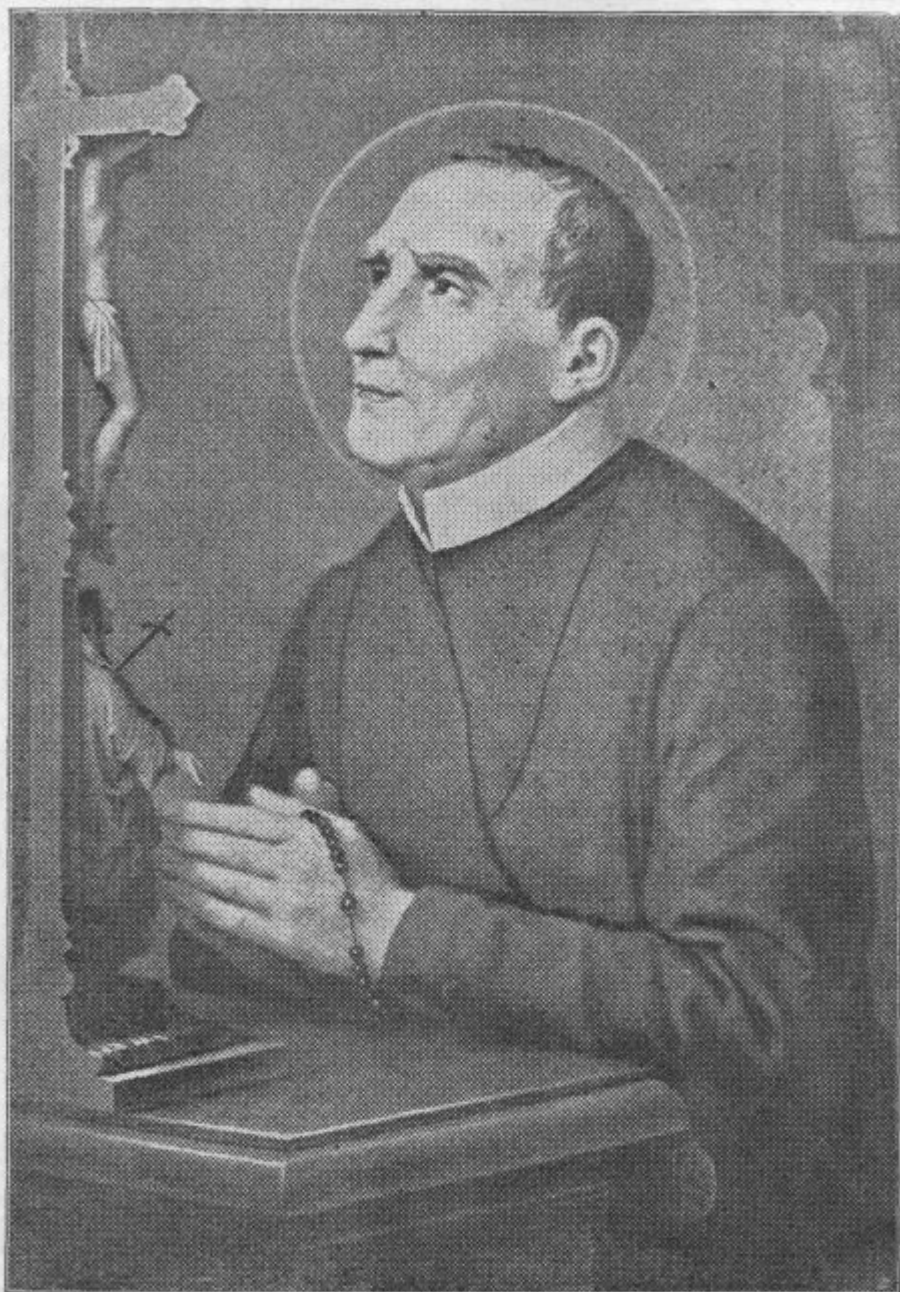
Naše ljudstvo rado bere o misijonih in jih rado podpira. To je gotovo znamenje pravega krščanskega, katoliškega duha. Vsak dober kristjan želi, da bi pravega Boga in Jezusa Kristusa spoznali tudi tisti, ki ga še ne poznajo; vsak pravi kristjan rad stori v ta namen, kolikor more. Neki zelo veren slovenski mladenič, ki rad prebira misijonska poročila, je rekel, da »Bogoljub« ne bi bil v

resnici bogoljuben časopis, ako ne bi nič pisal o misijonih. Resnico je govoril! Prav ta mladenič je izrekel prošnjo, naj bi »Bogoljub« ne pisal samo o zelo oddaljenih misijonih, ampak nam tudi kaj povedal o misijonih, ki so nam bolj blizu; posebno naj bi nam povedal, ali bi se ne dalo kaj storiti za spreobrnjenje razkolnikov, ali niso morebiti že kaki misijonarji, ki že delajo v ta namen? Da, tudi blizu

nas so misijoni za razširjanje prave vere; tudi za spreobrnjenje razkolnikov se dá še kaj storiti, tudi med razkolniki delujejo katoliški misijonarji, ki so vredni in potrebni na-

spomnimo.

V vzhodni Evropi in zahodni Aziji živi okoli 110 milijonov razkolnih kristjanov, ki so se pred kakimi 850 leti (l. 1054.) popolno-

Sv. Klemen Marija Dvořak (Hofbauer)

proglašen za svetnika 20. maja. (Glej v zadnji številki!)

šega zanimanja in naše pomoči. A ti misijonarji so pri nas skoraj popolnoma neznani, so od nas pozabljeni! Čas je že, da se jih

ma ločili od prave Kristusove Cerkve in nočejo priznati rimskega papeža za vidnega poglavarja svete Cerkve. Med temi je velika

večina (100 milijonov) Slovanov (Rusov, Srbov, Bolgarov), ki so nam po rodu in jeziku zelo sorodni. Razkolni Slovani so še posebno usmiljenja vredni. Oni se namreč pravzaprav niso po svoji krivdi odtrgali od prave Cerkve, ampak zašli so v razkolništvo zato, ker so bili že od začetka zapeljani in napačno poučeni od razkolnih Grkov. Med njimi je še dosti verskega duha in bi bili dobri katoličani, ako bi bili prav poučeni. Rimski papeži so se vedno posebno prizadevali za spreobrnjenje slovanskih razkolnikov; dozdaj se jim je posrečilo nad štiri milijone Slovanov pridobiti za katoliško Cerkev. Te Slovane imenujemo uniate (združene), nekateri pa staroverce. Zgodovina katoliške Cerkve pa priča, da bi jih bili še veliko več pridobili, če bi bili imeli več dobrih misijonarjev. Razkolni Slovani imajo namreč to posebnost, da se zelo bojé za svoje stare cerkvene obrede in za svoj jezik. Zato morejo med njimi s pravim uspehom delati samo taki misijonarji, ki dobro poznajo cerkvene navade (te navade in obredi so sami po sebi dobri) in znajo dobro govoriti v njih domačem jeziku. Takih misijonarjev pa nikoli ni bilo veliko, in še tisti niso dobili zadosti podpore pri katoličanih. Seveda so v raznih razkolnih deželah različne težave in različni ljudje. O tem bomo še pisali. Za sedaj hočemo povedati samo toliko, da v sedanjem času katoliški misijonarji z največjim uspehom delajo med Bolgari v Macedoniji, blizu Soluna, torej tam, od koder sta bila doma slovanska apostola sv. Ciril in Metod. Tam imajo mnogo šol, sirotišnic in semenišče v Kara-Agač pri Odrinu (Adrianopol). V semenišču vzgajajo domače mladeniče in jih pripravljajo za duhovski stan. Kolikor več domačih duhovnikov vzgojé, toliko več razkolnikov pridobé za katoliško Cerkev. O tem še prihodnjič!

Ali bi ne mogli tudi mi kaj storiti za spreobrnjenje razkolnikov? Gotovo je prav, da katoliške misijone, ki delajo med razkolniki, podpiramo z molitvijo in komur je mogoče tudi z dejansko ljubeznijo.

Nepozabni Slomšek so kot pravi katoliški škof leta 1852. ustanovili bratovščino

sv. Cirila in Metoda za spreobrnjenje razkolnikov. Ta bratovščina je v naši škofiji popolnoma pozabljena. Slomškovo bratovščino so nekateri goreči duhovniki na Velehradu na Moravskem nekoliko pre naredili, tako da ni več samo molitvena, ampak prava misijonska bratovščina, imenuje se »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblažene Device Marije«. »Apostolstvo« je bilo leta 1891. cerkveno potrjeno in obdarjeno z mnogimi odpustki. Na Moravskem je zelo razširjeno. To »Apostolstvo« so goreči ljubljanski knezoškof potrdili tudi za ljubljansko škofijo in imenovali poseben odbor duhovnikov (5), ki bodo skrbeli, da se v naši škofiji razširi »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblažene Device Marije« in da se zbudi gorečnost za katoliški misijone za spreobrnjenje razkolnikov. Apostolstvo se po pravici imenuje po sv. Cirilu in Metodu. Sv. Ciril in Metod sta prišla iz onih krajev, kjer sedaj žive razkolniki, in sta na Moravskem in v Panoniji (sedanje zahodno Ogrsko in vzhodno Štajersko) delala za spreobrnjenje Moravanov (Čehov) in Slovanov; po svojih učencih sta tudi v naših krajih poučevala in potrjevala Slovence v pravi veri. »Apostolstvo« se je obenem zateklo pod zavetje Device Marije, ker sta sv. Ciril in Metod njeno slavo posebno širila med Slovani in jo celo razkolni Slovani še sedaj zelo časte.

Sv. Cirila in Metoda sicer radi rabijo v necerkvene namene. Naše ljudstvo pa vendar ne sme pozabiti, da sta bila velika svetnika in goreča apostola prave vere. Zato v mesecu juliju, ko praznujemo njih god, posebno goreče molimo, da bi se slovanska apostola sv. Ciril in Metod bolj častila kot apostola katoliške vere med Slovani in da bi se poživilo in razširilo »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«. ¹⁾

¹⁾ Odbor »Apostolstva« se bode v posebnem oklicu obrnil do vernikov naše škofije in vse potrebno povedal o namenih in sredstvih te misijonske družbe.

Slovenci v Lurdu.

(Piše urednik. — Dalje.)

Popisal sem nakratko vse večje znamenitosti Lurda. Omeniti moram, preden se poslovimo od Lurda, samo še par stvari in dogodkov iz našega ondotnega bivanja.

Kmalu po prihodu smo poslali — oziroma presvetli knezoškofo so poslali v imenu vseh romarjev brzojavne pozdrave: sv. očetu, cesarju, deželnemu predsedniku in deželnemu glavarju kranjskemu. Brzojavi se glasé:

Sv. očetu: Šeststo slovenskih božjepotnikov iz škofij ljubljanske, lavatinske, krške, goriške in tržaške pošilja goreče prošnje k Brezmadežni, da tolaži Vašo svetost in da izprosi zmago nad sovražniki Cerkve.

Odgovor: Sveti oče pošiljajo z udanim srcem tebi in tvojim sopotnikom apostolski blagoslov. Kardinal Merry del Vaal.

Cesarju: Šeststvo Slovencev iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorja, zbrani v milostnem Lurdu, prosi Brezmadežno za Vašega Veličanstva popolno zdravje in k vladanju potrebno moč.

Odgovor: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo se najmilostjiveje zahvaljuje Vaši knezoškofiji milosti in slovenskim romarjem za pobožne molitve.

Deželnemu predsedniku baronu Schwarzju: Šest sto Slovencev, zbranih v Lurdu, prosi Vam blagoslová in pomoči božje za uspešno delovanje v korist naše dežele.

Odgovor: Iskreno zahvalo za prijazen spomin! Naj bodo romarji obilo deležni zaželenih milosti! Schwarzj.

Deželnemu glavarju Fr. Šukljetu: Šeststo Slovencev zbranih v čudapolnem Lurdu prosi Brezmadežno, naj Vas ščiti in Vam pomaga pri upravi naše dežele.

Odgovor: Vaši Prevzvišenosti in milim rojakom izreka iskreno zahvalo za spomin in molitev — deželni glavar Šuklje.

Brzojav svetemu očetu je bil latinski, cesarju nemški, druga dva pa slovenska.

Še eno prijetno dolžnost smo imeli pred slovesom opraviti, namreč pozdraviti in pokloniti se čuvaju lurškega svetišča, škofu tarbskemu monsignoru Schöpferju, ki biva — odkar mu je vlada palačo v Tarbu ugrabila — zdaj stalno v Lurdu. Sliko tega cerkvenega kneza je prinesel »Bogoljub« lansko leto. Bivališče njegovo je

hiša, vila, stoječa sredi vrta nekoliko zadej za baziliko. Presvetli škof je jako ljubeznjiv mož, vedrega lica in domačega vedenja. V nedeljo, 17., so bili pri njemu na kosilo povabljeni s nekaterimi drugimi odličnimi romarji in romarskimi voditelji štirje Slovenci: naš knezoškofo, dr. Šusteršič, kanonik Vidovic in še eden. Pri tej priliki si je dal škof Schöpfer pripeti na prsi naš romarski slovenski znak. Povedati moram, da so ti naši znaki sploh jako ugajali in bili izmed vseh najlepši. Vsaka romarska skupina ima namreč svoj znak, kar je naravnost potrebno, da se romarji enega romarskega vlaka na prvi pogled med seboj poznajo. Naši znaki so tedaj tako ugajali, da so nas Francozi prosili zanje in smo jim jih morali odstopati. Tisti naši romarji, ki so bili tako prilazni, da so jih prostovoljno odstopili, so potem dobili nove.

Na večer pred odhodom tedaj, to je v ponedeljek, po popoldanski procesiji smo se zbrali z našo zastavo na vrtu pred škofovim bivališčem. Naš knezoškofo so škofa Schöpferja nagovorili, in naš pevski zbor je zapel par lepih slovenskih pesmi. Škof Schöpfer je odgovoril prijazno in duhovito, na to pa podaril lastnoročno vsakemu romarju posebe spominsko podobico na Lurd. Posamezne romarje, ki so šli vsi mimo škofa, je prijazno, deloma šaljivo nagovarjal, kolikor smo se mogli razumeti. Ljubeznjivost tarbskega škofa in sprejem pri njem nam ostane v vednem spominu.

Še en spomin na naše romanje smo morali imeti iz Lurda, brez kakoršnega ne mine dandanes več nobena večja slavnost, namreč — fotografijo. Če se ne motim, bilo je v soboto popoldne po procesiji, ko smo se dali fotografirati; krasni prostor pred rožnovensko cerkvijo, posebno zložne in široke stopnjice, ki vodijo vanjo, so kakor nalašč za fotografiranje. In tukaj smo se postavili in se nastavili lurškemu fotografu Vironu, ki nas je vjel v svojo »temno kamro«, iz katere mo prišli čez precej dolgo časa zopet na svetli dan, odtisnjeni na belem papirju. Fotografija se je posrečila prav dobro. Saj pa tudi niste videli še tako velike skupine fotografirane, — okoli 500 oseb. Žal, da nekateri naši romarji pri fotografiranju niso bili navzoči; ali niso vedeli o tem, ali zakaj jih ni bilo, ne vem. Fotografijo z zankom vred bo gotovo vsak romar hranil do smrti kot drag spomin na lepo romanje.

Veliko nenavadno lepega smo videli in doživeli v štirih dnevih našega bivanja v Lurdu. Ti štirje dnevi odvagajo po svoji imenitnosti mnogo drugih dni našega življenja. Žal, štirje dnevi — so kmalu končani. Dasi bi bili radi ostali v Lurdu še dolgo, dolgo, če mogoče, vedno, — dragocene urice naše so potekle, in treba je bilo misliti na odhod.

V torek, 19. maja zjutraj so bile našim duhovnikom cerkve odprte in pripravljene že ob treh zjutraj. Vsi so lahko zložno opravili sveto mašo, verniki pa prejeli sveto obhajilo. Ob šestih je bila pa skupna poslovitvena služba božja pri duplini. — V duplini maševati, da še to omenim, ta pravica se dobi bolj težko. Če se prav spominjam škof so maševali tam trikrat, kanonik Vidovic enkrat in še eden je imel to srečo; drugim ni bilo mogoče izposlovati te pravice. — Torej škof so maševali ta dan ob šestih za slovo, po povzdigovanju pa sem stopil jaz na kamenito prižnico in začel:

Vse prepeva, se raduje
do neba radost doni,
moja duša ta žaluje,
srce v solzah se topi,
ker slovesna ura bije,
da ločiti od Marije,
moram se podat nazaj
zapustit veselja kraj . . .

Če so bile kdaj primerne besede te žalno-mile poslovitvene pesmi, so bile tukaj. Zares slovesna ura! . . . Šesto zvestih src se ločuje in trga od rajsko - milega kraja, edinega na svetu: večina izmed njih ga ne bo videla nikdar več. Z Bogom ti sveto skalovje — kliče na ves glas pridigar na prižnici — z Bogom ljuba in krasna svetišča, z Bogom ti žuboreči studenec, z Bogom naša mila Mati! Z Bogom . . . Z Bogom . . . Z Bogom! . . . Oči vseh plavajo v solzah. Glasno ihtenje se sliši . . .

In zopet nadaljuje:

O Marija če ti v lice
danes gledam zadnjikrat
zadnjič tečejo solzice
mi na cvetko tvojih trat,
z Bogom! sličem ljuba mati,
tebi hočem zvest ostati.
Srečno, čudapolni kraj,
vse radosti sladki raj! . . .

Pridigar izroča Mariji zadnje prošnje in priporočila, priporočila in izročila ji sebe in vse navzoče v varstvo za uro smrti, zadnji vzdih se vzdigujejo k Materi milosti, — pevci še enkrat zabojo za slovo isto ganljivo pesem — in tihi,

ginjeni se ločimo od svetega in ljubega skalovja proč . . .

Tujcev je bilo ob uri našega slovesa vse polno pred duplino, ves široki prostor je bil napolnjen; razumeli nas niso, a gledali in opazovali so nas z zanimanjem. Zdi se mi, da smo si pridobili spoštovanje vseh navzočih. »Zelo pobožni romarji!« sem slišal iz ust svetnega gospoda, ko smo si delali pot skozi množico. No, prav, če smo zapustili v Lurdu dobre spomine. Pa tudi mi smo odnesli dobre spomine od drugih božjepotnikov; mnogo krasnih zgledov globoke vernosti in ganljive pobožnosti vseh stanov in različnih narodov smo gledali te dni v tem mednarodnem svetišču.

Ko smo po hotelih vzeli zajutrek, poplačali in pospravili svoje stvari, smo se odpravili na kolodvor, odkoder smo se okolu devete ure dopoldne vsi srečno zbrani odpeljali nazaj. Še en pogled na sveto mesto, še en pozdrav: Z Bogom Lurd, z Bogom ljuba luška Gospa! — in vlak je odžvižgal z nami v smeri proti naši domovini.

V Tuluzu je bilo kosilo. Tu se je pripetila neka neljuba nezgoda. Potniki III. razreda niso mogli vsi naenkrat k mizi, ampak polovica je morala čakati, da je prva polovica odpravila. Komaj pa druga polovica dobro sede k mizi in se pripravi k »poštenemu rokodelstvu«, vlak zabrlizga in — romarji so morali popustiti vse in leteti nazaj v vagone. Vlak je stal le tri četrt ure. Da je bilo pri tem malo nevolje, si lahko mislite. S praznim železnicem zapustiti polno skledo, in hočeš ali nočeš moraš položiti žlico na mizo, ko bi se ravno tako lepo zajemalo — to verjamemo, da ni posebno prijetno. No, to so nezgode, katere so na takem velikem potovanju smpatje skoro neizogibne. K sreči so bile take nezgode na našem potovanju jako redke, in romarji so imeli malo prilike pritoževati se nad slabo postrežbo; nasprotno, večinoma so bili polni hvale, kako dobro da so oskrbljeni.

Ko smo se jeli bližati sredozemskemu morju se je jela delati noč. In vozili smo se celo noč naprej in naprej. Ko je zopet solnce posvetilo v okna našega vlaka, smo se vozili proti velikemu mestu Lijonu. Pa tudi to pot se za Lijon nismo zmenili, ampak šli urno mimo njega naprej. Onstran mesta gre železnica v dolg predor in nato jo ubere po lepi pokrajini v severo-zahodni smeri proti drugemu milostipolnemu kraju, razodetja Jezusovega Srca, mestu Paré-le-monialu.

Prihodnjič popisovanja sklep in konec.

Še enkrat . . . !

Odkar sem se od Tebe poslovila,
Kraljica lurška, moja Mati mila,
ni temu srcu tukaj več prostora,
kot da nazaj spet k tebi, Mati — mora.

Tje vhaajo mi misli hrepeneče,
tje v Lurd ljubezen me otroška vleče,
oh, in srce zaplaka često vroče
ob misli, da mi k Tebi ni mogoče.

O vsaj za hip bi rada tamkaj bila,
enkrat še skalo sveto poljubila:
naj še enkrat bi tam v obraz Ti zrla
in potlej — Mati — rada bi umrla . . .

Cilka.

Po svetu.

Naš cesar papežu. O priliki, ko je bil bl. Klemen Hofbauer prištet med svetnike, se je naš cesar brzojavno zahvalil sv. očetu: »Proglašenje Klementa Hofbauerja za svetnika mi je zares v veliko radost in zadovoljstvo. Porabljam torej to priliko, da izrazim svojo duševno udeležbo pri tej vzvišeni slavnosti in da se toplo zahvalim za izredno počeščenje, ki je doletelo tako svetega sina iz ene mojih deželâ. -- Franc Jožef.«

Sv. oče so odgovorili: Preprijazni brzojav Vašega Veličanstva o priliki svetniškega proglašenja, ki velja blaženemu Klementu Hofbauerju, me je zelo razveselil. Prosim Vaše Veličanstvo, da sprejmete mojo zahvalo za pozornost, ki priča o plemenitosti Vašega verskega čuta. Želim, da bi novi svetnik vedno čuval Vaše Veličanstvo, Vašo presvetlo družino in vse Vaše narode. — Pij X.

Rim. Sv. oče Pij X. so praznovali dne 2. junija 74-letnico rojstva. Dobili so za to priliko mnogo častitk iz vseh delov sveta.

Kje so nakopičeni milijoni? Socialni demokratje se pohujšujejo nad cerkvenim premoženjem! Vse cerkve in vsi samostani v Avstriji so cenjeni na 813 milijonov kron. Premoženje enega samega juda, dunajskega Rothschilda pa znaša 11.000 milijonov, torej 14krat več, kakor premorejo vsi škofje in duhovniki, cerkve in samostani, župnije, bolnišnice in druge cerkvene naprave. Ta velikanska imovina donaša Rothschildu vsako leto 440 milijonov prejemkov. Kaj bi bilo, če bi krščanski poslanci v državnem zboru predlagali, naj bi se 400 milj. letnih Rothschildovih dohodkov obrnilo za javne potrebe.

Govorite socialni demokratje, ki se vam tako tako cede sline po cerkvenem premoženju!

Organizacija francoskih železničarjev pri sv. očetu. Dne 25. maja je došlo v Rim 900 zastopnikov železniških uslužbencev in uradnikov, ki so člani katoliških strokovnih društev. Imeli so s seboj 125 društvenih zastav. Cela organizacija šteje do 40.000 članov. Čuditi se je, da je na Francoskem tako slabo s cerkveno zadevo, ko imajo vendar tako krasne organizacije!

Umrl je v Rimu sienski nadškof Pavel Marija Barone, ki je bil svoj čas misijonar na Kineškem; pretrpel je ondi silno lakoto ter je nekaj časa živel celo od žaganja.

Najstarejši katoliški duhovnik na Nemškem je bil pokopan dne 20. maja v Lissewo pri Kulmu, namreč župnik Machorski, ki je dosegel starost 102 let. Deloval je v Lissewo od 25. maja 1836. leta naprej.

Moravski katoličani so imeli na binkoštni ponedeljek veliko slavnost v Olomucu. Zbralo se je bilo okrog 15. tisoč ljudi. Po sv. maši v stolni cerkvi je bil sprevod po mestu. Pri zborovanju na prostem je govorilo več državnih poslancev. Ljudstvo se je razšlo polno navdušenja za kršč. organizacijo.

Sedemdesetletnico svojega obstanka je praznoval zadnje dni frančiškanski red. Ob tej priliki je bil v Assisiju na Italijanskem generalni kapitelj. Frančiškanski red šteje skupno 1413 samostanov in hospicov in 16.894 redovnikov. Izmed teh je 40 škofov in dva kardinala.

K evharističnemu kongresu, ki bo v Kolinu od 3. do 8. avgusta bo prišel kot zastopnik svetega očeta Pija X. kardinal Vincencij Vannutelli.

Kolin. Evharistični kongres, ki se bo vršil meseca avgusta v Kolinu, se bo razvil, kakor kažejo priprave, v velikansko manifestacijo verskega prepričanja. Oglašanih je že mnogo škofov iz vseh delov sveta. Pričakuje se, da se bo velikega sprevoda udeležilo do 50.000 mož.

V Lurdu čudežno ozdravljena je bila gospa Ivana Landolt-Conrad iz Kantona St. Gallen v Švici in sicer ob navzočnosti romarjev iz Alzacije. Omenjena ni mogla ne govoriti, ne hoditi. Po procesiji 6. maja 1909 je izpregovorila; drugi dan po kopeli v čudežnem studencu je hipoma shodila. Alzaški romarji so jo videli pred in po ozdravljenju.

Skoraj pol milijona razglednic s podobo device Orleanske je prodal zadnji čas neki trgovec v Parizu. To kaže dovolj jasno, kako časte Francozje svojo narodno svetnico, pa da verski čut še ni izginil med nesrečnim francoskim ljudstvom.

Po domovini.

Knezoškof dr. A. B. Jeglič nameravajo v jeseni obiskati naselbine ameriških Slovencev. Slovenci v Ameriki radostno pozdravljajo to novico in se že naprej vesele visokega obiska. V nekaterih župnijah bodo presvetlega knezoškofa prosili, da bi delili slovenskim otrokom zakrament sv. birme.

Škofijska kronika. Župnija Naklo je podeljena č. g. Jožefu Seigerschmied, župniku v Lescah. — Stalni pokoj je dovoljen č. g. Jerneju Primožič, župniku v Goričah in č. g. Mihaelu Koželj, župniku v Podbrezjah. — Umrli je č. P. Teodorik Murn, frančiškan v Kamniku. — Župnija Jesenice na Gorenjskem je podeljena č. g. Antonu Skubicu, kaplanu na Vrhniki.

Novo cerkev mislijo zidati v Trstu in sicer med tržaško bolnišnico in sirotišnico. Cerkev bo posvečena Mariji Materi milosti, ter izročena očetom frančiškanom v varstvo. Namestništvo je odobrilo pravila društva, ki se bo lotilo dela.

Zakrament sv. birme bodo delili prevzvišeni gospod knezoško v tekočem letu 1909: V stolni cerkvi v Mariboru na visoki binokšni praznik, dne 30. maja. — V Sv. Lenartskem dekanatu: pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah dne 12. junija, pri Sv. Ani na Krembergu 13., pri Sv. Benediktu v Slovincih goricah 14., v Negovi 15., pri Sv. Trojici 16., pri Sv. Lenartu 17. in pri Sv. Rupertu dne 18. junija. — V Ptujski dekaniji: na Hajdinju dne 26., v Ptuj v proštijki cerkvi 27., v minoritski cerkvi Sv. Petra in Pavla 28., pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah 29., pri Sv.

Marjeti niže Ptuja 30. junija, pri Sv. Marku dne 1. in pri Sv. Urbanu dne 2. julija. — V Videmski dekaniji: na Vidmu dne 10., v Brežicah 11., v Dobovi 12., v Kapelah 13., na Bizeljskem 14., v Pišecah 15. julija, v Rajhenburgu in Sevnici pa dne 7. in 8. avgusta. — V Gornjegrajskem dekanatu: v Mozirju dne 29., v Nazaretu 30. in v Rečici dne 31. avgusta, na Ljubnem dne 1. septembra, v Lučah 2., pri Sv. Frančišku 4. in v Gornjem gradu dne 5. septembra.

Letošnji novomašniki lavantinske škofije. Iz četrtega letnika bogoslovja bodo letos posvečeni sledeči gospodje: Kuhar Anton iz Ptuja, Rop Franc iz Št. Lenarta v Slovenskih goricah, Kren Franc iz Št. Ilja v Slovenskih goricah in Rampre Franc iz Stoperc. Iz tretjega letnika pa gospodje: Erhatic Martin od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji, Baznik Ivan iz Sv. Križa pri Kostanjevici na Kranjskem, Geratič Ivan iz Št. Benedikta v Slovenskih goricah, Lassbacher Anton iz Negove, Škofič Marko od Sv. Martina pri Vurbergu in Žagar Ivan iz Sv. Petra v Savinjski dolini. Posvečeni bodo dne 25. julija.

Č. g. Anton Novak, župnik v Špitaliču, je dobil župnijo Kamnica pri Mariboru.

Prestavljeni so: č. g. Ferd. Cinha iz Ljutomeru v Rečico, č. g. Martin Jurhar iz Rečice v Konjice, č. g. Jože Kranjc iz Št. Petra pri Mariboru v Hoče, č. g. Mihael Kristovič iz Št. Jurija ob Ščavnici v Ribnico, č. g. Jože Lassbacher od Sv. Antona v Slovenskih goricah v Jarenino, č. g. Andrej Lovrec iz Hoč k Sv. Juriju ob Ščavnici, č. g. Anton Srebre iz Šmartna pri Slov. gradu v Vuzenico, Martin Tomažič iz Črešnjevca k Sv. Petru pri Mariboru in Anton Trinkaus iz Remšnika v Črešnjevce.

V začasni pokoj je stopil zaradi bolezni č. g. Franc Ozvatič, kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Goriško. Preč. g. Jakob dr. Brumat, profesor bogoslovja, je postal namestnik rajnega preč. g. Jož. dr. Gabrieviča kot namestni voditelj v bogoslovskih študijah. Preč. g. Frančišek Červ, župnik v Grahovem in č. g. Leopold Vuk, župnijski vikar v Lipi, sta stopila v pokoj. — Č. g. Henrik Černigoj, vikar-župnik v Lokavcu, oskrbuje obenem vikarijat v Št. Tomažu pri Križu. — Č. g. Anton Pahor, vikar v Sovodnjah, je umirovljen, dokler ne okreva popolnoma od prestone bolezni zlasti operacije. — Ekscelenca preč. g. nadškof goriški so priporočili v svojem škofijskem listu abstinenčno gibanje med duhovščino. — Isti prevzvišeni gospod so osebno de-

lili 9. junija 120 prvoobhajancem »Šol. in Malega Doma« prvo sveto obhajilo ter jih sami v lepem govoru spodbujali k ljubezni do Jezusa v Najsv. Zakramentu. — Šolsko leto v goriški bogoslovnici konča letos dne 17. julija. Posvečevanje novih duhovnikov bo 18. julija. — Med gimnazijsko šolsko mladino se opazuje razveselljivo gibanje in vzbujanje za katoliške ideje, kar pa je začelo liberalce malce greti. Dal Bog, obilo blagoslova onim, ki se za dobro stvar med dijaštvom trudijo.

Drugo hrvatsko romanje v Lurd. Dobili smo povabilo vlč. g. provincijala kapucinskega reda P. Bernardina, ki prosi, naj bi se hrvatskim romarjem pridružili tudi Slovenci. Med hrvatskimi udeležniki je dosti takih, ki dobro umevajo slovenski jezik, radi tega bi skupno potovanje bilo marsikomu kaj prilično. Božja pot se vrši pod pokroviteljstvom mil. g. škofa dr. A. Mahničiča in dr. J. Cariča. Posebni vlak odhaja z Reke dne 9. avgusta ob treh popoldne. Slovenci bi se lahko pridružili v Št. Petru ali pa v Nabrežini. Vlak se ustavi tja grede v Milanu, v Nizzu, v Marsilji, Bivanje v Lurdu 13., 14., 15. in 16. avg. Povratek preko Modane in Milana. Konec potovanja dne 21. avgusta zvečer. Cene potovanja: Vožnja tja in nazaj, hrana, vozovi, vodniki in drugo v I. razredu K 460, v II. razredu K 360, v III. razredu K 260. — Kdor hoče natančnejših podatkov, naj se blagovoli obrniti do vlč. kapucinskega provincijala v Reki, P. Bernardina. Zglasiti se je do 18. julija.

Slovanska liga katoliških akademikov. Kdo bi ne zasledoval z veseljem dela in združevanja naših katoliških visokošolcev! Najnovejši uspeh, ki so ga dosegli slovanski katoliški akademiki je zveza ali liga, ki šteje že okrog 300 visokošolcev, pa takih, da se ne sramujejo katoliškega imena, »da hočejo krepiti katoliško misel, da se hočejo navduševati za vzajemno kulturno delo med slovanskimi rodovi«. V tej novi zvezi so poleg Slovencev in Hrvatov, tudi Čehi in Poljaki. Prvi pozdrav tej zvezi je poslal ljubljanski knezoškof dr. Anton B. Jeglič, ki je dal pripravljavnemu odboru na razpolago tudi dar 100 kron.

Lastna obsodba. Svobodomiselnih dijakov tožijo sami v svojem listu »Omladina« in priznavajo, kako žalostne so razmere v njih vrstah. Tako pišejo: »Današnje dijaštvo koraka precej hitro nizdol . . . Naši profesorji menda že dolgo niso opažali v šoli take lenobe in zanikernosti, kakor prav sedaj . . . Dijaki so vedno več v gostilni in že itak mala peščica abstinentov med

dijaki se krči od dne do dne. Sploh pojema med dijakmi zanimanje za vse, kar ne služi neposredno njim samim. Vedno več je takih, ki so izgubljeni za vsako resno delo . . . « Voditelji svobodomiselnega dijaštva prihajajo do spoznanja, kako gnilo je danes med dijakmi; ali pa bodo tudi spoznali vzroke in iskali zdravil. Kako bo mladež brez vzorov, brez vere, brez srčne čistosti drugačna?!

Maribor. Lurški romarji v Mariboru smo obhajali obletnico naše lurške božje poti s slovesno sveto mašo v baziliki Matere Milosti, dne 16. majnika kot zahvalo za to veliko milost, da smo bili vredni na ta sveti kraj priti in za vse milosti, katere nam je lurška Gospa podelila. Naša iskrena želja je, da bi še enkrat prišli v srečni Lurd.

Dolenjskim rojakom! Še par številčk — in »Dolenjske Novice« dokončajo prvo polletje kot tednik. Upamo, da smo ustregli svojim čč. naročnikom, ko se je naše lastništvo odločilo vzdržati jih letos kot tednik. S tem smo dolenjskim rojakom dokazali, da smo pripravljeni kar največ žrtvovati z iskreno željo, da bi se dober tisek razširil kolikor mogoče v vsako dolenjsko hišo.

Res se je krog naših čitateljev razširil, a vendar ne toliko, kolikor bi bilo treba po raznih krajih naše obširne Dolenjske. Če pregledujemo zapisnik naročnikov, najdemo še tu in tam velike župnije, ki nimajo niti enega naročnika »Dolenjskih Novic«. Mislimo, da bi čč. rodoljubi z nekoliko agitacijo ta nedostatek lahko odpravili. V vsaki večji vasi bi se dalo dobiti vsaj par naročnikov. Lepa priložnost se nudi uprav zdaj ob polletju, ki po časniški šegi začenjamo nov naročilni obrok. »Dolenjske Novice« stanejo za pol leta samo 1 K 50 h.

Čč. naročniki so se prepričali, da smo si prizadevali ustreči opravičenim željam tako v tehničnem kakor uredniškem obziru. Za raznovrstnost člankov bomo kakor doslej skrbeli in opozarjali na vse potrebe naše zanemarjene Dolenjske. Naša iskrena želja je, da bi postale »Novice« glasilo vseh dolenjskih okrajev. Zato uljudno vabimo v svoj krog čč. rojake kot dopisnike in naročnike. Z združenimi močmi bomo naše priprosto in ukaželjno ljudstvo povzdignili k večji omiki in h gmotnemu blagostanju.

Poslali bomo nekatere številke v razne kraje na ogled v trdni nadi, da se bodo čč. rodoljubi odzvali našemu vabilu.

Za uredništvo »Dolenjskih Novic«:
Kanonik Žlogar.

Shod mladeniških Marijinih družb.

O tem lepem shodu, ki ostane vsem udeležencem v dobrem spominu, je poročal že »Slovenec« takole:

Nad vse pričakovanje krasno je uspel shod mladeniških Marijinih družb na Brezjah. Brez velike reklame in kljub toliko drugim shodom se je sešlo dobro dvatisoč fantov. Večina je došla že v ponedeljek popoldne. Prostor okoli cerkve je bil bogato okrašen. Ob 7. uri zvečer je bil pozdravni govor, ki ga je imel domači č. P. Henrik. Ob 9. je bila procesija z lučicami, — nekaj prekrasnega. Zvonik je bil bengalično razsvetljen, rakete so švigale v zrak, topiči pokali, nad tisoč mladeničev pa korakalo v sprevodu s svečami v roki, v raznih zborih pevajoč lurško pesem. Vrnivši se v cerkev jo je cel orjaški zbor zapel in izpel skupno še enkrat, in »Ave, ave Maria« je grmelo iz krepkih mladih grl, da so se skoro stene cerkvene tresle. Dolgo v noč so še odmevale pesmi in molitve po cerkvi. — Drugo jutro so bili menda vsi navzoči, — gotovo vsaj tisoč fantov, — pri sv. obhajilu.

Ob 9. so šli dotlej zbrani daleč nasproti onim, ki so došli z jutranjim vlakom. Sila dolga procesija mladih, čvrstih postav se je vila med slovesnim zvonjenjem, streljanjem in petjem proti cerkvi. Veličasten prizor! V sprevodu je bilo 28 zastav. Prišedši v cerkev, so zopet vsi skupno zapeli Mariji v pozdrav; nato je bila pridiga, ki jo je imel vrhniški gospod kaplan Skubic; sv. mašo je

opravil prečastni kanonik-dekan radovljiški, Janez Novak.

Takoj nato se je pričelo zborovanje na prostoru pred cerkvijo. V polkrogu so obstopili poslušavci govorniški oder, zadaj za njimi istotako v polkrogu vseh 28 zastav. Zborovanje je vodil škofijski vodja M. dr.

Govori voditeljev so bili izvrstni, govori mladeničev istotako temeljiti, ne prazni, polni resnobne vsebine; in navdušenje za sv. versko stvar, ki je žarelo iz teh govorov, naravnost ganljivo. Govorili so: g. župnik Brešar iz Velesovega in g. kaplan Fröhlich iz Kranjske gore; mladeniči: Ver iz Ptuja, Krof iz Šmarjete pri Pliberku, Schöff iz Ljubljane, Šemerl iz Idrije, Urbanija iz Moravč; v imenu mož: Mikelj iz Kamne gorice. — Za sklep popoldanskega zborovanja so zapeli vsi navzoči »Hej Slovenci!«; ob koncu popoldanskega zborovanja pa pevci mekinjski, ki so krasno popevali tudi pri obeh pevanjih svetih mašah, »Slovanski brod«.

Sklepni govor je imel v cerkvi g. župnik dr. Jančič iz savinjskega Št. Petra. Še kratko priporočilo nebeški Materi in par kitic lurške pesmi iz navdušenih src in grl, — in konec je bil veličastne slavnosti.

Shod sta brzojavno pozdravila med drugimi knezoškof Jeglič in dunajska »Danica«. Mi smo jim odgovorili: »Dvatisoč Marijinih sinov pošilja sinovsko-vdane pozdrave svojemu očetu«, in: »Fantje kranjski fantom

slovenskim na Dunaju, bratom po Mariji, bratsko-iskrene pozdrave!»

Po obedu, ki so ga požrtvovalno-potrežljivi očetje frančiškani pripravili 60-terim gospodom duhovnikom-voditeljem, je bilo kratko zborovanje, pri katerem je bilo sklenjeno: Še letos se skličiči zopet poseben shod voditeljev, ki naj dá zopet nov impulz v poživljenje marijanskih kongregacij in pri katerem naj se obravnavajo točke, katerih danes zaradi kratkega časa ni mogoče rešiti.

Navdušenje na shodu je bilo splošno. I mladeniči, i voditelji sami so dobili novega poguma in novega veselja za nadaljno delo. Vse je obvladala misel: Ta krasna organizacija marijansko-mladeniška naj živi, raste in se krepi! Prapor Marijin — naprej!

Tako je »Slovenec« poročal o našem lepem shodu. Naj dodamo tukaj za danes samo še par opazk:

1. Res lep je bil shod, da nismo tega pričakovali. Zakaj binškošne praznike je bilo toliko shodov, da smo se mi, ki smo bili zadnji, res bali, da nam ne bo ostalo nič več. — In vendar bi bil shod lahko še lepši! Priglašanih družb je 80. Samo na Kranjskem je pa vseh mladeniških družb 150. Zanimivo bi bilo poizvedeti, zakaj se nekatere niti po zastopnikih niso udeležile: ali so bili fantje res zadržani od dela, ali je še kak drug vzrok, ali pa je v tistih krajih tak mrz, da se niso mogli vzdigniti . . .

2. Ta shod je bil pravzaprav prvi te

vrste: sami Marijini družabniki. Ni bil pa zadnji. Tukaj smo videli, kako so taki shodi potrebni, koristni in spodbudni. Zato bomo podobne shode v prihodnje napravljali večkrat, četudi ne vselej v takem velikem obsegu.

3. Radi bi ohranili malo trajnejši spomin tega prvega občnega shoda kakor je tale kratek popis. Zato imamo željo, ki je bila izrečena že na shodu, da bi se dali govori tega shoda tiskati. Kako to izvesti, še ni odločeno. Izdati posebno knjižico? Če se bo razprodala? Ali, kakor se je od neke strani izrekla želja, naj bi jih »Bogoljub« prinesel? A Bogoljub ima malo prostora. Če bi v vsaki številki prinesel en govor, bi se predolgo vleklo. Ali boste pa naročniki zadovoljni, če bo prihodnja številka cela napolnjena samo s temi govori? — Da pa govore želimo tiskati, to ni morda samo zavoljo lepšega, ampak vzrok temu je čisto praktičen in izvira iz resnične potrebe. Prav bi bilo namreč, da bi te govore brali ali poslušali tisti fantje, ki niso bili na Brezjah. Pa tudi oni, ki so jih slišali, je dobro, če jih berejo še enkrat in lahko bolj premislijo. Potrebujemo namreč nekega primernega berila za mladeniške družbe. In ti govori bi bili nekako tako primerno berilo.

Za danes bodi postavljen tukaj samo en govor, ki je imel biti govorjen, pa ni prišel na vrsto.

Več poguma!

(Govor, namenjen za binškošni torek na Brezjah.)

Predragi tovariši!

Srce mi igra veselja, ko vidim, kako lepo število nas je danes tukaj zbranih. Od vseh strani smo prihiteli. Kot mogočna armada smo se zbrali na tem svetem kraju. Pokazali smo, da smo sinovi Marijini, in to pričajo tudi lesketajoče se svetinje na naših prsah.

Danes mislim, da ga ni med nami, ki bi se sramoval svetinje Marijine družbe. Ravno nasprotno! — Vprašanje pa je: Ali je tako tudi ob drugih prilikah? Ko so družabniki doma v lastni fari? Ali v sredi nasprotnikov Marijine družbe?

Vprašanje je: Ali so mladeniči tudi doma tako srčni? Ali pokažejo tudi doma toliko poguma v izpolnovanju svojih verskih dolžnosti? — Žalibog, da ne vselej. Sicer se ne bi očitala mladeničem mlačnost, ne bi se očitalo mladeničem, da jih manjka pri obhajilni mizi. Ne bi se tožilo, da mladeniške Marijine družbe pešajo . . .

In kaj je temu vzrok?

Poguma manjka mladeničem. — Strah pred ljudmi je tisti zmaj, ki brani toliko mladeničem v Marijino družbo. Strah pred ljudmi brani pristopiti k angeljski mizi. Strah pred

ljudni brani marsikateremu, da se ne pokaže vselej, da je Marijin družabnik.

Dragi tovariši! Resnica je, kar se nam očita. Manjka nam poguma. Srčnosti nam manjka v viharjih življenja. In jaz vam bi rad dal malo več srčnosti, vtilil več poguma. — Kaj je strah, to vé že vsak. Strah je po sredi votel, ob straneh ga pa nič ni. To velja splošno za strahove. Še najbolj pa za strah pred ljudmi. Mladenič ima v srcu vero, ima ljubezen do Jezusa. Rad bi večkrat pristopil k obhajilni mizi. Ali oglasi se neki glas: Kaj bodo ljudje rekli? Kaj si bodo mislili? Oh samo to jih že premnogo odvrne. Mogoče, da ljudem še mar ni, če gre on večkrat k sv. obhajilu, ali če opravlja druge pobožnosti. Tako pa on zaostane, in s tem se odvrtačeje še drugi. — Pa vendar smo mi mladeniči najbolj potrebni Jezusa in njegove pomoči. Bojevati se imamo zoper svoje strasti, zoper svojo slabo nagnjenje. Ne manjka slabih tovarišev, pravih najemnikov hudobnega duha. Slišati moramo razna zabavljanja, zoper vero, zoper duhovne, zoper naredbe sv. cerkve. Kaj neda, tukaj je treba poguma, srčnosti, treba je prave odločnosti. To pa dobimo v obilni meri ravno v sv. obhajilu.

Torej tisti strah pred ljudmi naj izgine med nami mladeniči! Pokažimo, da smo kristjani, da smo sinovi Marijini! Pristopajmo radi k angeljski mizi! Ne sramujmo se pokazati kot Marijini sinovi pri molitvenih urah! Ne sramujmo se nositi Marijino svetinjo! Povsod pokažimo svoje versko prepričanje! Naša vest nam bodi vodnica!

Dragi mladeniči! Ali bomo mirno gledali,

kako se cerkev blati, vera zaničuje, taji božja vsemogočnost? Ali bomo mirno gledali, kako sovražnik seje ljuliko? Kje so časi, ko je grozoviti Turek prihajal v našo milo domovino, ropat, pobijati in pustošiti. Dà, hudi časi so to bili. Po gorah so goreli kresovi, po dolinah pa se je slišalo vpitje in jok. Možje in mladeniči so se oborožili z orožjem. Starčki, žene in dekleta so se zbrali v cerkvi in prosili za zmago krščanskemu orožju. — Tudi sedaj prihaja med nas sovražnik, toliko hujši, ker prihaja v podobi prijatelja. Toda naj le rujejo nasprotnne sile! Mladeniči, mi stojmo na straži! — Mi hočemo odbijati kakoršnekoli napade! Kakor so se borili naši očetje, tako se borimo tudi mi za svoje najdražje!

Na koga se bo država zanašala, ako ne na svojo armado? Mi smo armada sv. katoliške Cerkve. — Mladeniči, mi smo stalna vojska; smo prvi poklicani na boj. Za nami pa še stoje mogočne trume rezerve in »črne vojske«. — To se naši krščansko misleči možje, žene in dekleta. Hud boj se nam obeta. Ali mi se ga ne ustrašimo. Vsaka naša beseda naj pokaže naše prepričanje. Vsako naše dejanje naj pokaže, da smo katoliški kristjani! — Kolikokrat se zgodi, da pride ta ali oni v kako gostilno. Tu je treba pokazati svojo barvo! Mladenič, pokrižaj se in moli, kakor storiš doma, ali če si sam!

Ne skrivajmo svojega prepričanja nikjer! Dajajmo vselej drugim lep zgled! Ne pozabimo pa iskati pomoči pri njem, ki biva na altarju, in pri njej, ki jo kličemo za svojo Mater, da bomo mogli premagati sebe in svet. V to nam pomagaj Mati Marija!

Sv. Stanislav Kostka.

Stanislav zbolí.

Dne 4. decembra obhaja Cerkev spomin sv. Barbare. Imenovana svetnica je bila zaščitnica kongregacije, v katero je bil vpisan Stanislav, zato je vsakikrat s prav posebno pobožnostjo preživel ta praznik. Že davno je bil slišal, da ta zaščitnica srečne smrti ne pripusti, da bi se kdo nepreviden ločil iz sveta, ki jo je v življenju častil in se ji priporočal. Zato jo je prosil Stanislav naslednjega dne, potem ko je prejel sv. obhajilo, najprisrčneje, naj tudi njega ne zapusti ob smrtni uri.

Še nista bila pretekla popolnoma dva tedna po prazniku sv. Barbare, ko Stanislav zbolí, da se je moral vleči v posteljo. Služabniki so kar na glas govorili, da je vzrok te nenadne bolezni njegovo preveliko zatajevanje in prestroge spokorne vaje, na drugi strani pa tudi neusmiljeno ravnanje bratovo; medtem pa so vsi mislili, da Stanislav potrebuje le nekaj dni počitka, da se mu povrne prejšnje zdravje.

A hudobni duh, ki nas v presojanju naravnih stvari prekaša, je dobro videl, da je bolezen smrtnonevarna in da je človeška

znanost in naravna srdstva ne morejo odpraviti. Zato je sklenil s strahom in z bojaznjivo napolniti to nedolžno dušo, da bi ji vzel veselje v bolezni in mir ob smrti.

Zdravniki so obupali nad Stanislavom. Bielinski, njegov učitelj, je sedel neprenehoma pri bolnikovi postelji, ker se je bilo bati, da vsak trenutek lahko nastopi smrt. Stanislav je poznal svoje stanje. Ni bila smrt, pred katero se je bal, ampak skrbelo ga je, če bi moral umreti, ne da bi se okrepčal s sveto popotnico za večnost. Hišni gospodar Kimberger je bil sovražnik katoličanstva in ni hotel po nobeni ceni dopustiti, da bi kak duhovnik z Najsvetejšim prestopil prag njegove hiše. Pač je vedel Stanislav to, vendar je prosil svojega učitelja in brata Pavla, naj gresta k gospodarju in mu povesta zadnjo željo umirajočega, kateri gotovo ne bo mogel nasprotovati in jo bo spolnil. A Bielinski in Pavel sta se bala Kimbergerja. Vedela sta namreč dobro, da bi ju raje z umirajočim vred dal vreči na cesto, kakor da bi uslišal tako prošnjo. Zato sta na vso moč ugovarjala Stanislavu, češ, da bolezen ni tako nevarna, kakor se mu dozdeva, da torej ni nobenega vzroka, tako hiteti s poslednjimi zakramenti. A kako sta sama verjela tem svojim besedam: Bielinski je sedem noči zaporedoma čul pri bolnikovi postelji in tudi podnevi ni zapustil sobe, ker se je bal, da bi Stanislav med tem ne umrl.

V tej skrajni sili se je Stanislav spomnil na to, kar je še-le pred nekaj tedni bral o svoji zaščitnici, sveti Barbari. »Sveta Barbara,« tako je mislil pri sebi, »ne pustj nikogar umreti brez svetih zakramentov, ali bo torej edino z menoj naredila izjemo, ali bo samo meni odtegnila to varstvo? O moj Bog, ti vendar veš, da nisem prišel v to hišo iz lastne volje, ampak po volji svojega brata in prisiljen!« Ko je tako in podobno razmišljal, mu je zopet oživel upanje. Z živo vero in solznimi očmi se je obrnil, pomoči proseč, do svete zaščitnice. Ali je moglo nebo zavreči tako milo prošnjo, ali je moglo prezreti tako veliko zaupanje?

Bilo je nekaj po polnoči. Bielinski je sedel pri postelji in nemirno opazoval vsako

gibanje bolnikovo. Stanislav je bil sicer zelo slab, a popolnoma pri zavesti. Naenkrat se dvigne v postelji, se dotakne svojega učitelja in mu reče z razločnim, četudi od globokega ginjenja tresočim glasom: »Pokleknite, tam se bliža sv. Barbara z dvema angeloma, ki mi prinašata sveto obhajilo«. V resnici je zaščitnica srečne smrti uslišala molitev pobožnega mladeniča. V spremstvu dveh angelov, katerih eden je nesel najsvetejši Zakrament, se je bližala postelji. Stanislav je pokleknil, se potrkal v neizmerni radosti na svoje prsi in glasno govoril besede: Gospod, nisem vreden . . ., odprl usta in prejel iz angelovih rok svojega Boga in Gospoda. Bielinski ni videl nebeških gostov, a je pokleknil, kakor mu je rekel Stanislav in je začudeno gledal, kar je delal svetnik. Stanislav je pozneje sam pripovedoval nekemu svojih tovarišev v novicijatu o tej milosti, ki mu jo je skazal Bog, da bi tud drugi za to hvalili in povelečevali Boga. Kmalu potem, ko je Stanislav zapustil Dunaj, je prešla hiša Kimbergerjeva v katoliške roke; sobo svetega mladeniča so spremenili v kapelo, saj je bila ta soba dvakrat sveta, prvič, ker je tukaj prebival Stanislav, drugič, ker so se tukaj prikazali nebeški duhovi in sv. Barbara, da celo presveta Devica in Jezušček. Še današnji dan se opravlja v tej kapelici sveta maša, kamor prihajajo mnogoštevilni verniki, da se zahvaljujejo za milosti, skazane jim po priprošnji tega svetnika.

Ko je bil Stanislav po priprošnji svete Barbare prejel sveto obhajilo, je bil zagotovljen, da bo kmalu umrl in se je goreče pripravljaj na smrt. Neovirano je napredovala bolezen in v kratkem je imel nastopiti smrtni boj. Jezus, Marija, ti dve imeni sta bili neprenehoma na ustnicah umirajočega. V neki noči, vsi so mislili, da je zadnja, je naenkrat stala sveta Devica z Jezuščkom pred posteljo svetnikovo. Kaj se je pogovarjal Stanislav z božjo Materjo, nam ni znano, le to je povedal svetnik sam pozneje, da mu je Marija položila Jezuščka na posteljo, da bi ga vzel v svoje naročje in pritisnil na svoje srce. Kaj neki je občutilo takrat srce Bogu vdanega mladeniča? — Čez malo časa je zopet vzela

presveta Devica svojega sina iz rok svetega Stanislava in mu ukazala, naj vstopi v družbo Jezusovo.

Obisk delivke vseh milosti je prinesel Stanislavu razven neizrekljive notranje blaženosti tudi telesno zdravje. To nenadno ozdravljenje je bilo obenem najboljši dokaz za resničnost prejšnjega čudeža. Bielinski, ki je bil pri njem navzoč, pripoveduje o tem tako-le:

»Nad Stanislavom so bili zdravniki že obupali. Mnogo noči sem čul pri njegovi postelji, ker sem se vsak trenutek bal, da vgasne slabotna iskrica njegovega življenja. Zmučen od neprestanega bdenja, sem prosil nekaj mladih ljudi, ki so bili pri nas v službi, naj me nadomestujejo vsaj eno noč, da se nekoliko vležem k počitku. Moje spanje je bilo zaradi prevelike utrujenosti tako trdno, da se niti enkrat nisem prebudil. Komaj se je začelo daniti, ko sem vstal in se kolikor mogoče tiho, po prstih bližal bolnikovi sobi. Služabniki, ki bi morali čuti, so trdno spali. Odprl sem vrata in vstopil s svetilko v rokah.

Ko me je Stanislav zagledal, mi je prijazno rekel, naj pridem bližje, da je že popolnoma zdrav. Mislim sem, da ga je napadla mrzlica in se mu blede; ko sem pa stopil bližje in ga pazljivo opazoval, sem spoznal, da je res popolnoma zdrav in se od začudenja nisem mogel takoj zbrati. Prosil me je, naj mu prinesem obleko, ker hoče takoj iti v cerkev, da se zahvali Bogu za ozdravljenje. Jaz mu tega nisem dovolil, dokler bi zdravniki ne izrekli svoje sodbe. Nekaj ur pozneje so prišli. Tudi zdravniki so vzklikali od začudenja, ko so zagledali Stanislava in zagotavljali, da take nenadnega in vendar tako očividnega zdravja bi ne bili pričakovali. Ker pa so se vendar bal, da se mogoče bolezen povrne, so mu ukazali, naj ostane še nekaj časa v postelji. Stanislav se je pokorno ravnal po njihovih navodilih. Ker je vedno in vedno prosil dovoljenja, da bi smel vstati, sem mu končno dovolil in šla sva skupaj v cerkev. Od tega časa je zginila tudi najmanjša sled te hude bolezni.«

Žalujoči mamici.

V blag spomin vzorni članici Marijine družbe, Marijanci Pollakovi, umrli 1. marca 1908.

Iz mlade zemlje cvet se vrača,
prišli so ptički k nam nazaj,
za solncem tja se ti obrača,
povsod življenje, petje, maj.

Le tebe ni, ti cvetka krasna,
moj zlati angel, moj otrok!
Za tabo hodi žalost glasna,
te išče solza, vzdih globok.

Le tebe ni, Marjanca draga,
ti biser mojega srca!
Kot lilija nedolžna, blaga,
prezgodaj si od nas odšla.

Cvetlicam kelih se odpira,
kdaj tvoje se odpre oko?
Na svoje strune slavček svira,
in tvoje pesmi več ne bo?

Kdaj me pokličeš ljubkomilo,
kot si me klicala nekdanj?
O, da le enkrat bi vrnilo
ti, moje dete, se nazaj! — — —

Kaj tožiš, mamica, po meni,
kaj sili solza ti v oko?

Najvišje volje se okleni,
ozri se v blaženo nebo!

Pod tvojim varstvom sem cvetela,
pa Jezus je prišel po mé,
bila sem čista, snežnobela,
na svoje vzem me je srce.

O, ko bi srečo ti poznala,
ki vživam v raju jo sedaj,
bi z dušo vso me blagrovala,
ne klicala bi me nazaj.

Miluj cvetice v temnem logu,
jesen jim bo odvzela žar,
jaz pa cvetem pri večnem Bogu,
moj cvet ne vsuje se nikdar.

Le v mraku slavček ti zapoje,
škrjanček zjutraj žvrgoli,
a večne so zdaj pesmi moje,
brez konca spev se moj glasi.

Ljubezen ni zamrla moja,
ko grob kopali so zamé,
Marjanca sem ostala tvoja,
še bolj zdaj ljubi te srce.

Na božjem srcu molim zate,
vsem svojim hranim blag spomin,
ves blagoslov, ki ga imate,
pozdrav je z blaženih višin.

Ne toži, mamica, na poti,
čez kratko združiš se z menoj;
nedolžna pridem ti naproti,
Marjanca tvoja, angel tvoj.

S. Elizabeta.

Marijanca Pollakova, najstarejša hči z gledno-krščanske rodbine tovarnarja gospoda Karola Pollaka iz Ljubljane, je umrla 1. marca 1908. Bila je pravi solnčni otrok. Vesela in živa, ljubezniva in prijazna je bila ljubljanka vseh, ki so jo poznali. Obiskovala je meščansko šolo pri uršulin-kah v Ljubljani, potem pa je vstopila v nadaljno izobraževanje v zavod Sacré-Coeur v Gradcu. Tam je nežna cvetka cvetela in docvetela za zemljo. V tridnevni duhovni vajah, ki jih je opravljala pred boleznijo, je prosila le eno: »O Marija, izprosi mi stanovitnost in srečno zadnjo uro« — in med njenimi sklepi je stalo: »Postati moram Marijin otrok«. To željo so ji izpolnili. Na smrtni postelji, dva dni pred smrtjo, je bila sprejeta v Marijino družbo. Pod Marijinim varstvom pa se Marijanica ni bala smrti. V bolezni je pre-jela vsak dan sv. obhajilo. »Moj Bog je pri meni, zato mi je vse prav,« je odgovorila, ako so jo vpraševali po bolečinah. Po kratki, a mučni bo-lezni je hitela ljuba Marijanica, čista in nedotak-njena od sveta k svojemu Bogu.

IV. shod voditeljev Ma-rijinih družb

bo v smislu sklepa, storjenega na Brezjah, v četrtek, 22. julija v Ljubljani. Več v »Ško-fijskem listu«.

† Marijanca Pollakova

Kako se gibljemo.

Iz Škofje Loke. Petdesetletnica de-kliške Marijine družbe v Škofji Loki. Letos je petdeset let, odkar se je usta-novila naša dekliška Marijina družba. L. 1859. je P. Hinterröcker S. J. o priliki, ko je imel v uršulinskem samostanu duhovne vaje, vnel te-danjega nunskega kateheta Jožefa Ker-čona za ustanovitev dekliške Marijine družbe. Še isto leto je bila družba potrjena in prvo leto je bilo sprejetih 26 deklet. V 50 letih je naraslo število udov do 2000! Koliko dobrega je storila Marijina družba, ve sam Bog, a blagonosni sad njenega delovanja uživa posebno Loka in njena okolica, a tudi drugo Gorenjsko, ker loška Ma-

rijina družba je imela družbenice po vsem Go-renjskem, ker do zadnjih 15 let je bila ona edina na Gorenjskem in zunaj Ljubljane, sploh po Kranjskem. Koliko deklet je ohranila na potu poštenosti in deviške čistosti, koliko dobrih krščanskih mater je vzgojila! A v premnogih je vzbudila željo po še večji popolnosti in jim dala nagib, da se popolnoma Bogu posvete. Do 70 družbenic loške dekliške družbe je stopilo v sa-mostan, kjer delujejo ali v šoli kot uršulinke ali šolske sestre, ali pa izvršujejo samaritansko delo usmiljenja ob bolniški postelji kot usmiljene sestre ali Elizabetinke po raznih krajih države. Dovolj vzroka, da se zahvalimo naši nebeški

Materi za vse dobro, kar je storila svojim varovankam v 50 letih! — Brez trnja in poskušenj pa tudi ni bilo v teh letih. Na eni strani človeška slabost sploh, posebno pri mladini, na drugi strani pa, posebno zadnjih 15 let, razdirajoči strup liberalizma, sta bila tudi ob ograjo tega vrta Marijinega in hotela zamoriti marsikateri nadepoln cvet. A prišel je nevstrašen vrtnar in začel pleti in je plel tako temeljito, da je vrt v kratkem očistil. Nov, goreč duh je prešinil družbo, od tedaj s prvotno gorečnostjo deluje pod varstvom nebeške Matere za čast Božjo! Danes šteje družba navzlic temu, da se je skoro v vsaki župniji ustanovila dekliška Marijina družba in je veliko bivših naših družbenic pristopilo k svoji domači družbi, do 300 rednih udov. Bog daj družbi svoj blagoslov tudi za naprej! — **Mladenška Marijina družba v Škofji Loki**, akoravno je za petinštirideset let mlajša od svoje 50-letne sestre in akoravno, primerno svoji mladosti, še bolj šibka, se vendar živahno giblje. Poleg rednih mesečnih shodov in mesečnih sv. obhajil, si prizadeva gojiti versko zavest z razširjenjem dobrih časnikov in s podpiranjem vseh dobrih naprav. Pri procesiji o Veliki noči so se ud. (tudi vojaki na dopustu) z gorečimi svečami v roki udeležili procesije, kar je na vse občinstvo napravilo najboljši vtis. — **Nova zastava**. Mladenška Marijina družba je dobila svojo zastavo, ki je bila blagoslovljena v nedeljo sv. Trojice ob 9. dopoldne. K slavnosti so bile vabljene vse bližnje Marijine družbe.

Iz Borovnice. Na boj ste pozivali, g. urednik, tako moško, kakor da bi se nobenega nič ne bali. Pa ne mislite, da imate samo vi korajžo, jo imamo tudi borovniški fantje, namreč, da se je nekaj nas zapisalo v družbo treznosti. Malo nas je, pa smo korajžni in upam, da sčasoma jih bo že več. K. Š.

Dobrova pri Ljubljani. Na praznik presv. Rešnjega Telesa obhajali smo pri nas lepo slovesnost. Blagoslovila se je ta dan nova, krasna zastava dekliške Marijine družbe. Blagoslovil je zastavo preč. g. stolni kanonik Tomaž Kajdiž — stric našega preč. g. voditelja, — ki je imel popoldne lep govor o pomenu zastave. Kumica zastavi je bila članica Marijine družbe Marija Prebil, Adamičeva iz Dobrove. Pod novo zastavo naj nas Marija varno vodi in srečno pripelje k sebi v sveti raj!

V Sostrem je 31. majnika, na binkoštni ponedeljek, dekliška Marijina družba obhajala obletnico lurškega jubileja. Ob 2. popoldne je bil slo-

vesen sprejem 19 deklet v družbo, katerega je blagohotno izvršil visokočastiti gospod kanonik Kajdiž. Po cerkvenem opraviilu je priredila družba predstavo. Kar najbolje so izvajale pevske točke, ki nikakor niso lahke kot Zanglov »Pozdrav Mariji« in Foersterjevo »Pomlad«. Istotako so prav dobro nastopile v igri »Čašica kave.«

— **Podgora pri Gorici.** Žalovale smo po ranikem g. kuratu Jožefu Golobu, ki je bil ustanovitelj in vodnik naše dekliške Marijine družbe. Marijina podoba na družbeni zastavi nam je dajala pogum in srčnost, ko smo potrtega srca polnoštevilno spremljale ranjkega nepozabnega nam voditelja na pokopališče med tem, ko so nam nasprotniki prerokovali konec družbe.

In resno smo se bale, da ne postane kaka družabnica res žrtev njihovega prerokovanja, ko smo ostale brez voditelja. A danes, po dobrem mescu, se zamoremo zopet veseliti. — Dobile smo novega č. g. kurata C. M. Vuga. Pri veličastnem sprejemu od raznih korporacij ga je pozdravila predsednica in članica z lepo deklamacijo. Takoj nas je navdušil, ko je pred tisočero množico obljubil, da bo njegova prva skrb Marijina družba, povzdigniti jo, da bo cvetela kot rožica v Marijinem vrtu. — Zvečer smo skupno z društvom »Branikom« zapeli par lepih pesmi med raketi in bengalično razsvetljava. — Imele smo že par shodov v cerkvi. Na praznik sv. Rešnjega Telesa smo zopet korakale in prepevale lepe Marijine pesmi za procesijo. Članice družbe imamo svoj zbor, ki poje zjutraj pri prvi maši pod vodstvom g. učitelja Justina. Najbolj se pa veselimo, da bomo počasi mogle tudi javno nastopiti in delati v čast Božjo in narodu v korist, in sicer v izobraževalnem društvu. Pretečeno nedeljo smo imele predavanje skupno z društvom »Branikom« in to je začetek naš. — Imam pa še en nasvet. Bi li ne kazalo vpeljati čebelico v Marijino družbo in sicer da bi bila vsaka primorana vsak teden ali vsak mesec nekaj shraniti? H koncu drage članice vas prosim: ne dajmo se plašiti od naših socialdemokratov in liberalcev!

Iz Ribnice. Sredi lepega mesca majnika smo pokopali prvo prednico ribniške dekliške Marijine družbe, Ivano Lovšin iz Goriče vasi. Pokojnica zasluži, da se je »Bogoljub« še posebej spominja. Saj je bila ves čas, odkar ta vrli list izhaja, njegova zvesta naročnica in razširjevalka. In ne samo za »Bogoljuba«, Ivana Lovšin je z vnemo in z uspehom agitirala za vsako

dobro stvar. Voditeljem tukajšnjega nabožnega in socialnega gibanja je bila desna roka. S kakim veseljem je zbirala prispevke, ko se je zidala dvorana in se postavilja oder slovenskega katoliškega izobraževalnega društva! Da je zastava Marijinih družb ribniških tako dragocena in tako lepa, je deloma tudi njena zasluga. Kako resnično verna in globoko pobožna je bila, je znano le Bogu in tistim, ki so ob njeni bolniški postelji kaj več ž njo občevali. Zares, take smrti bi si človek želel! Na pokojni Ivani smo videli, kaka čuda potrpežljivosti, udanosti v voljo božjo, pa tudi kolik notranji mir in srčno zadovoljnost rodi živa vera. Bila je zgléd pravega Marijinega otroka.

Iz Mekinj. Na Vnebohod ste pri nas praznovali obe Marijini družbi desetletnico svojega obstoja. O tej priliki je prihitel k nam g. urednik »Bogoljuba« ter je v navduševalnih govorih spodbujal člane Marijinih družb, da naj ljubijo družbo Marijino ter zvesto spolnujejo njena pravila; izrekel je željo, da bi družba v prihodnjem desetletju lepo rasla in procvitala. Dal Bog! Družba mladeničev šteje sedaj 68 članov, družba deklet 88 članic.

Gorje. V aprilu smo praznovali desetletnico obeh Marijinih družb. Več fantov se je udeležilo mladeniškega shoda na Brezjah, kjer jim je bilo prav všeč. Dekleta so pa romale dne 11. junija v Gosposveto; pred sv. mašo je bilo skupno sv. obhajilo. Po opravljeni božji poti smo šli v Celovec, kjer smo med drugim znamenitostimi ogledali tiskarno družbe sv. Mohorja. — Abstinenca še vedno le počasi napreduje; bo pa bolj trdno držala, ko se enkrat prime.

Iz Cerkna. Prelepo slovesnost smo obhajali v nedeljo, 6. junija. Blagoslovili smo novo krasno zastavo družbe Jezusove (vednega češčenja). K tej slovesnosti so prihiteli Marijine družbe: iz Novakov, Leskovice, Stare in Nove Oslice, Trate, Idrije in Spodnje Idrije, vse s svojimi zastavami. Tudi mnogo drugih okoličanov je prišlo. Zjutraj je bilo okoli 300 večinoma mladih častilcev pri skupnem sv. obhajilu. Povabili so k tej slovesnosti tudi našega urednika, ki je dejal, da tako lepega prizora še na Kranjskem nikoli ni gledal, da bi bil obhajal 300 mladih ljudi skupaj, med njimi lepo število fantov in fantičev. Ob eni popoldne se je pomikal krasen sprevid iz župnišča v cerkev, v njem sedem zastav, zadnja naša nova. V cerkvi je bil najprej govor, potem blagoslov nove zastave, nato slovesen sprejem

več kot tristoterih mladih častilcev Najsvetejšega, dečkov in deklet; nazadnje slovesne pete litanije Jezusovega Srca. — Po končani cerkveni slovesnosti, ki je na vse napravila najboljši vtisk, je bila v Gospodarskem domu veselica, ki je uspeja vsestransko izvrstno. Vsesplošna zadovoljnost in veselje je vladalo med vsemi udeleženci nad srečno uspelimi dnevi.

Iz Pilštajna naj vam podamo zopet par vrstic, kajti imamo že tudi precejšnjo število »Bogoljuba«, ki ga vsakokrat z največjim hrepenenjem pričakujemo, a zanaprej upamo, da se bode število vsaj še toliko zvišalo. Mesec majnik smo lepo obhajali; vsako jutro smo imeli, kakor vsako leto, pete lavretanske litanije, in ob pol petih zjutraj se je začel rožni venec glasno moliti. Imeli smo 23. maja tudi procesijo v Zagorje, — gotovo nam ostane v najlepšem spominu. V velikem številu starši in posebno mladina opravlja Alojzijevo šestnedeljsko pobožnost. Tudi poučnih iger se je letos že več predstavljalo. Na splošno željo se bo v tekočem letu pri nas ustanovila Marijina družba.

Idrija. Binkoštni ponedeljek, 31. majnika t. l., umrl je tukaj c. kr. jamski nadpaznik v pokoju, Frančišek Beseljak, član bratovščine »Prijatelj presv. Srca«. Užival je po 40letnem delovanju pri rudniku pokojnino komaj pet let. Toda ta čas njegovega zemeljskega pokoja je porabil v to, da se pripravi za pot v večnost. Tako je sam pripovedoval in le obžaloval, da mu med službeno dobo ni bilo vselej mogoče po želji obiskovati presv. Rešnjega Telesa. Takoj pa, ko je bil službe prost, ga ni nič odvrnilo, da bi ne bil vsak dan, tudi po večkrat, obiskal Gospoda v sv. Rešnjem Telesu, katerega prijateljstvo mu je bilo nad vse. Pri nobenem shodu in pri nobeni pobožnosti naše bratovščine nismo pogrešali pokojnika, a pogrešali ga bomo zelo sedaj, toda — ne pozabili.

Prijatelj.

Zahvale.

Za razne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo: A. Kraševc, Sv. Križ pri Litiji; F. Lipovšek z Gorenjskega; F. S. W. za uslišano prošnjo v hudi stiski; F. Grandovec iz Preske pri Dobrniču; K. K. iz Ljubljane; M. S. z Dobrove; H. Kurnik iz Trbovelj lurški Materi božji; S. Marija Kleta Podobnik iz dobrovske fare, zdaj usmiljena sestra v Budimpešti, za dvakratno hitro pomoč božjo; M. Levstik v Ljubljani lurški Materi božji za zadobljeni sluh; F. Sinkovec v Črnem vrhu; M. Lenarčič, župnija sv. Petra za pomoč v veliki telesni in dušni nevarnosti.